

**ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. i ovisna društva,
Zagreb**

Konsolidirani finansijski izvještaji
za godinu završenu na dan 31. prosinca 2012. godine
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora

	Stranica
Odgovornost za konsolidirane finansijske izvještaje Grupe	1
Izvještaj neovisnog revizora	2 - 4
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju	6 - 7
Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	8
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	9 - 10
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje	11 – 112

Odgovornost za konsolidirane finansijske izvještaje

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da konsolidirani finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva Zagrebački holding d.o.o. i njegovih ovisnih društava ("Grupa") za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih finansijskih izvještaja uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih finansijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno prepostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvativom točnošću odražavati finansijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je odobrila konsolidirane finansijske izvještaje za izdavanje dana 28. lipnja 2013. godine.

Potpisao u ime Uprave:

Ivo Čović, dipl.ing.

ZAGREBAČKI HOLDING

Zagrebački Holding d.o.o., Zagreb d.o.o.
Avenija grada Vukovara 41 ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

28. lipnja 2013. godine

Izvještaj neovisnog revizora

Vlasniku društva Zagrebački holding d.o.o.:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih finansijskih izvještaja društva Zagrebački Holding d.o.o. i ovisnih društava („Grupa“) koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. te konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama vlasničke glavnice i novčanim tokovima za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s Medunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su neophodne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Medunarodnim revizijskim standardima, osim kako je navedeno u odjeljku 1) Osnove za mišljenje s rezervom. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim finansijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u konsolidiranim finansijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih finansijskih izvještaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenošti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je odredila uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Društvo upisano u sudske registre Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022063; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Eric Daniel Olcott and Branislav Vrtačnik; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Parominska 2, 10 000 Zagreb, ř. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABAHR2X IBAN: HR27 2360 0001 1018 9631 3; Prvredna banka Zagreb d.d., Račkoga 6, 10 000 Zagreb, ř. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR38 2340 0091 1100 9829 4; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjaka 59, 10 000 Zagreb, ř. račun/bank account no. 2484008-1100240900; SWIFT Code: RZBIIHR2X IBAN: HR10 2484 0081 1002 4090 5

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravnu osobu osnovanu sukladno pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno "UK private company limited by guarantee"), i mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/o-nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih tvrtki članica.

Izvještaj neovisnog revizora (nastavak)

Osnova za mišljenje s rezervom

1) *Najam autobusa*

Grupa je tijekom 2008. i 2009. godine sklopila ugovore o najmu za 214 autobusa na razdoblje od 96 mjeseci (8 godina) u cijelokupnom iznosu ugovora od 978.885 tisuća kuna. Navedene ugovore Grupa vodi u poslovnim knjigama kao operativni najam. Ugovorima je utvrđeno da mjesecni iznos najma uključuje i dodatne troškove poput registracije, servisnog održavanja, osiguranja i ostalih troškova vezanih uz funkcioniranje autobusa tijekom razdoblja trajanja najma. Budući da se nismo mogli uvjeriti u iznos dodatnih troškova koji su sadržani u naknadi za najam, te u potpunosti razgraničiti iznose glavnice, kamata i ostalih troškova sadržanih u mjesечnim iznosima najmova zaračunatih od najmodavca, nismo bili u mogućnosti utvrditi imaju li navedeni ugovori o najmu značajke financijskog ili operativnog najma sukladno zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 17 – "Najmovi" (MRS 17). U skladu s tim, nismo mogli utvrditi jesu li bila potrebna neka prepravljanja tih iznosa.

2) *Klasifikacija najmova*

Kao što je navedeno u bilješci 18 uz konsolidirane finansijske izvještaje, tijekom 2009. i 2008. godine, Grupa je kao najmodavac ugovorila niz ugovora o najmu, koji su evidentirani kao operativni najam. Početna klasifikacija ovih ugovora nije u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 17 – "Najmovi" (MRS 17), koji navodi da se najam klasificira kao finansijski najam ako je sadašnja vrijednost minimalnih budućih plaćanja po ugovoru približno jednaka fer vrijednosti imovine u najmu, što je karakteristično za prije navedene najmove koje je Grupa ugovorila. Da je Grupa ispravno evidentirala ugovore o najmu, kao finansijski najam, potraživanja po finansijskom najmu, neto od zarađenog budućeg prihoda bi bila veća za 646.454 tisuća kuna, nekretnine, postrojenje i oprema bi bile manje za 888.037 tisuća kuna, zadržani dobici bi bili manji za 211.301 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2012. godine, te bi rezultat za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2012. godine bio manji za 30.282 tisuća kuna.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanog u točki 1, odjeljka osnove za mišljenje s rezervom, te učinaka navedenih u točki 2 istog odjeljka, konsolidirani finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2012. godine, te finansijsku uspješnost i novčane tokove za godinu tada završenu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izvještaj neovisnog revizora (nastavak)

Poseban naglasak

Bez daljnog kvalificiranja mišljenja, skrećemo pozornost na slijedeće činjenice:

a) *Vlasništvo nad materijalnom imovinom*

Kao što je navedeno u bilješci 18, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti uredene. Matica i ovisna društva su u postupku upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Iako Matica i ovisna društva posjeduju određenu dokumentaciju kojom se dokazuje vlasništvo, postoji određena neizvjesnost u pogledu rješavanja statusa te imovine.

Deloitte d.o.o., Zagreb

Branislav Vrtačnik, ovlašteni revizor i član Uprave

28. lipnja 2013. godine

M. Vrtačnik

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

	Bilješka	2012. (u tisućama kuna)	2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	4.284.495	4.019.061
Ostali poslovni prihodi	6	1.267.982	1.296.178
Ukupno		5.552.477	5.315.239
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi i usluge	7	(2.629.064)	(2.509.154)
Troškovi osoblja	8	(1.863.815)	(1.842.958)
Amortizacija	9	(621.722)	(601.260)
Ostali troškovi	10	(35.887)	(31.040)
Vrijednosno usklajivanje kratkotrajne i dugotrajne imovine	11	(244.070)	(275.101)
Rezerviranja za rizike i troškove	12	(106.246)	(58.419)
Ostali poslovni rashodi	13	(50.616)	(60.896)
Ukupno		(5.551.420)	(5.378.828)
FINANCIJSKI PRIHODI	14	66.256	111.670
FINANCIJSKI RASHODI	15	(403.309)	(509.334)
UKUPNI PRIHODI		5.618.733	5.426.909
UKUPNI RASHODI		(5.954.729)	(5.888.162)
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		(335.996)	(461.253)
POREZNI RASHOD	16	(8.818)	(6.061)
GUBITAK ZA GODINU		(344.814)	(467.314)
Za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		(344.814)	(467.314)
Vlasnicima nevladajućih udjela		(346.696)	(468.951)
		1.882	1.637
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit			
(Gubitak) / dobit iz revalorizacije nekretnina umanjena za poreze	29	(127)	694.086
Ukupni sveobuhvatni (gubitak) / dobit za godinu		(344.941)	226.772
Ukupni sveobuhvatni (gubitak) / dobit za raspodjelu		(344.941)	226.772
Vlasnicima društva		(346.823)	225.135
Vlasnicima nevladajućih udjela		1.882	1.637

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2012. godine

	Bilješka	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. Prepravljeno (u tisućama kuna)
DUGOTRAJNA IMOVINA				
Nematerijalna imovina	17	54.446	21.622	20.422
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	15.033.194	15.345.469	14.773.457
Ulaganje u nekretnine	19	2.764.386	2.823.683	2.942.460
Ostala finansijska imovina	20	122.522	121.827	120.807
Dugotrajna potraživanja	21	1.744.683	1.896.740	2.017.752
Odgođena porezna imovina	16	65.171	66.772	64.561
Ukupno dugotrajna imovina		19.784.402	20.276.113	19.939.459
KRATKOTRAJNA IMOVINA				
Zalihe	22	788.494	840.020	837.701
<i>Kratkotrajna potraživanja</i>				
Potraživanja od povezanih strana	23	413.615	505.374	596.793
Potraživanja od kupaca	24	1.087.791	1.020.274	1.086.254
Potraživanja od zaposlenih	25	3.206	2.304	2.081
Potraživanja od države i drugih institucija	26	23.763	18.186	17.758
Ostala potraživanja	27	170.919	125.824	137.570
Ukupno kratkotrajna potraživanja		1.699.294	1.671.962	1.840.456
Ostala finansijska imovina	20	40.279	56.813	23.343
Novac i novčani ekvivalenti	28	90.730	143.903	125.455
Ukupno kratkotrajna imovina		2.618.797	2.712.698	2.826.955
UKUPNA IMOVINA		22.403.199	22.988.811	22.766.414
IZVANBILANČNI ZAPISI	41	880.379	1.007.819	1.235.872

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2012. godine

	Bilješka	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
KAPITAL				
Termejni kapital	29	4.208.629	4.208.629	4.208.629
Revalorizacijske pričuve		2.861.456	2.861.583	2.167.497
Ostale pričuve		97.300	97.300	15.125
(Preneseni gubitak) / zadržana dobit		(54.247)	292.449	761.400
Nevladajući udjeli		2.950	1.068	(569)
Ukupan kapital		7.116.088	7.461.029	7.152.082
DUGOROČNE OBVEZE				
Rezerviranja	30	422.299	394.522	437.517
Primljeni krediti i zajmovi	31	2.843.237	3.171.605	3.457.060
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	32	2.263.687	2.259.126	2.215.552
Ostale dugoročne obveze	33	257.128	227.559	224.619
Odgodeno priznavanje prihoda	34	5.293.442	5.487.487	5.794.042
Odgodena porezna obveza	16	693.361	693.493	520.113
Ukupno dugoročne obveze		11.773.154	12.233.792	12.648.903
KRATKOROČNE OBVEZE				
Obveze prema povezanim stranama	35	141.341	60.300	59.757
Obveze po kreditima i zajmovima	31	1.510.939	1.270.316	995.301
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	36	28.663	26.134	24.352
Obveze prema dobavljačima	37	1.060.304	1.082.159	1.082.323
Obveze prema zaposlenima	38	93.130	97.077	93.856
Obveze za poreze i doprinose	39	126.889	137.037	105.459
Ostale kratkoročne obveze	40	552.691	620.967	604.381
Ukupno kratkoročne obveze		3.513.957	3.293.990	2.965.429
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		22.403.199	22.988.811	22.766.414
IZVANBILANČNI ZAPISI	41	880.379	1.007.819	1.235.872

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

Temeljni kapital (u tisućama kuna)	Revalorizacijske pričuve (u tisućama kuna)	Ostale pričuve (u tisućama kuna)	Zadržana dobit/ (preneseni gubitak) (u tisućama kuna)	Udjel vlasnika maticе (u tisućama kuna)	Nevladajući udjel (u tisućama kuna)	Ukupno
Početno stanje 01.01.2010. (prepravljeno)	4.208.629	2.166.424	15.125	789.672	7.179.850	236
Ostala sveobuhvatna dobit	-	1.073	-	-	1.073	-
Gubitak tekuće godine	-	-	(28.272)	(28.272)	(805)	(29.077)
Stanje 1. siječnja 2011. godine (prepravljeno)	4.208.629	2.167.497	15.125	761.400	7.152.651	(569)
Kapitalne pričuve po Odluci vlasnika	-	-	82.175	-	82.175	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	694.086	-	-	694.086	-
Gubitak tekuće godine	-	-	(468.951)	(468.951)	1.637	(467.314)
Stanje 31. prosinca 2011. godine (prepravljeno)	4.208.629	2.861.583	97.300	292.449	7.459.961	1.068
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	(127)	-	-	(127)	-
Gubitak tekuće godine	-	-	(346.696)	(346.696)	1.882	(344.814)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	4.208.629	2.861.456	97.300	(54.247)	7.113.138	2.950
						7.116.088

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

	2012.	2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Gubitak tekuće godine	(344.814)	(467.314)
Porezni rashod priznat u dobiti ili gubitku	8.818	6.061
Financijski troškovi priznati u dobiti ili gubitku	383.098	365.807
Prihodi od ulaganja priznati u dobit ili gubitak	(41.878)	(36.846)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	179.174	152.765
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	59.297	118.777
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	5.599	3.559
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	621.722	601.260
Gubitak / (dubitak) od prodane imovine	9.502	(3.216)
Povećanje / (smanjenje) dugoročnih rezerviranja	27.777	(42.995)
Smanjenje odgođenih prihoda za imovinu koja se financira od drugih	(194.045)	(224.380)
Gubici od tečajnih razlika	4.858	81.296
Promjene u radnom kapitalu:		
Smanjenje zaliha	29.475	18.772
Smanjenje predujmova za dugotrajanu imovinu	4.287	13.748
Povećanje potraživanja od kupaca	(246.691)	(86.785)
Smanjenje potraživanja od povezanih društava	91.759	91.419
Povećanje potraživanja od zaposlenih	(902)	(223)
Povećanje potraživanja od države	(5.577)	(428)
(Povećanje) / smanjenje ostalih potraživanja	(32.387)	14.958
Povećanje financijske imovine	(695)	(1.020)
Povećanje obveza prema dobavljačima i povezanim stranama	59.186	379
Povećanje primljenih predujmova	2.529	1.782
(Smanjenje) / povećanje obveza za poreze i doprinose	(9.553)	28.489
(Smanjenje) / povećanje obveza prema zaposlenima	(3.947)	3.221
Smanjenje ostalih dugoročnih obveza	(74.282)	(98.715)
(Smanjenje) / povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(68.276)	16.586
Neto novac ostvaren poslovanjem	464.034	556.957

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

	2012.	2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Novac ostvaren poslovanjem	464.034	556.957
Plaćeni porez na dobit	(7.812)	(5.407)
Plaćene kamate	(279.379)	(264.349)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima	176.843	287.201
Novčani tokovi iz ulagateljskih aktivnosti		
Nabava materijalne i nematerijalne imovine	(345.825)	(346.204)
Primici od prodaje materijalne imovine	6.204	5.913
Smanjenje dugotrajnih potraživanja	151.714	113.287
Smanjenje / (povećanje) kratkoročne financijske imovine	16.534	(33.470)
Naplaćene kamate	29.170	33.634
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	(142.203)	(226.840)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Otplate zajmova i kredita	(2.088.926)	(1.102.009)
Primljeni zajmovi i krediti	2.001.113	1.060.096
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima	(87.813)	(41.913)
Neto (smanjenje) / povećanje novca	(53.173)	18.448
Novac na dan 1. siječnja	143.903	125.455
Novac na dan 31. prosinca	90.730	143.903

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

1. OPĆI PODACI

Povijest i nastanak

Dana 27. prosinca 2005. godine između Grada Zagreba i Zagrebačkog holdinga, zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela, temeljem kojih je izvršen prijenos prava vlasništva nad udjelima odnosno dionicama 22 trgovačka društva s Grada Zagreba na Društvo. Preneseni poslovni udjeli/dionice, nominalne vrijednosti 4.036.590 tisuća kuna predstavljaju imovinu Društva, s kojom ono može slobodno raspolagati. Temeljem tih ugovora Grad Zagreb je povećao temeljni kapital Društva, pretvaranjem potraživanja s osnova Ugovora o prijenosu poslovnih udjela u ukupnom iznosu od 4.036.590 tisuća kuna u temeljni (upisani) kapital.

Tijekom 2006. i 2007. godine provedena su pripajanja niže navedenih trgovačkih društava, kao i statusne promjene što je upisano i u registar Trgovačkog suda u Zagrebu.

Postupkom pripajanja, pripojena društva su svu svoju imovinu i obveze prenijela na društvo preuzimatelja Zagrebački holding. Sukladno ugovorima o pripajanju i odredbama Zakona o trgovackim društvima, temeljni kapital Zagrebačkog holdinga se nije povećao za iznose temeljnih kapitala pripojenih društava, jer je isti imatelj 100%-tih temeljnih i poslovnih uloga u pripojenim društvima.

Djelatnosti

Društvo Zagrebački Holding d.o.o., Zagreb na dan 31. prosinca 2012. godine (u nastavku "Društvo") obuhvaća niže navedena poslovne jedinice/podružnice:

Naziv podružnice	Sjedište	Pravni oblik	Osnovna djelatnost	Udjel u vlasništvu	
				2012..	2011..
Zagrebački holding	Avenija Vukovar 41	d.o.o.	javni prijevoz, opskrba vodom, održavanje čistoće, putnička agencija, šport, upravljanje objektima i posovanje nekretninama	100% Grad Zagreb	100% Grad Zagreb
1. GSKG	Savska cesta 1	podružnica	upravljanje objektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2. Gradska groblja	Mirogoj 10	podružnica	pogrebne i srodne djelatnosti	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3. Vodoopskrba i odvodnja	Folnegovićeva 1	podružnica	skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode	100% Zg.holding	100% Zg.holding
4. Čistoća	Radnička 82	podružnica	održavanje čistoće, odvoz otpadaka	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5. Zagrebački električni tramvaj	Ozaljska 105	podružnica	prijevoz putnika u javnom prijevozu	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6. Zrinjevac	Remetinečka 92	podružnica	uređivanje i održavanje zelenih površina	100% Zg.holding	100% Zg.holding

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Djelatnosti (nastavak)

Naziv podružnice	Sjedište	Pravni oblik	Osnovna djelatnost	Udjel u vlasništvu	
				2012.	2011.
7. Zagrebparking	Šubićeva 40	podružnica	usluge na javnim parkiralištima i garažama	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8. Zagrebačke ceste	Donje Svetice 48	podružnica	upravljanje, održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9. Autobusni kolodvor Zagreb	Avenija M.Držića 4	podružnica	usluge autobusnih kolodvora	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10. Tržnice Zagreb	Šubićeva 40	podružnica	tržnice na veliko i malo, skladištenje	100% Zg.holding	100% Zg.holding
11. ZGOS	Zeleni trg 3	podružnica	skupljanje i odvoz smeća	100% Zg.holding	100% Zg.holding
12. Zagrebački digitalni grad	Slavonska avenija bb	podružnica	najam telekomunikacijskih vodova i mreže	100% Zg.holding	100% Zg.holding
13. Stanogradnja	Bukovačka 4	podružnica	gradnja i prodaja stanova	100% Zg.holding	100% Zg.holding
14. Upravljanje sportskim objektima	Trg K.Čosića 11	podružnica	upravljanje i održavanje sportskih građevina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
15. AGM	Mihanovićeva 28	podružnica	izdavačka djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
16. Robni terminali Zagreb	Janikomir 25	podružnica	skladištenje robe	100% Zg.holding	100% Zg.holding
17. Vladimir Nazor	Maksimir 52	podružnica	putničke agencije	100% Zg.holding	100% Zg.holding
18. Zagrebački velesajam	Av.Dubrovnik 15	podružnica	Organiziranje sajmova,kongresa, savjetovanja	100% Zg.holding	100% Zg.holding

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Djelatnosti (nastavak)

Društva i ustanove u vlasništvu Zagrebačkog holdinga koji čine Zagrebački holding Grupu:

Redni broj	Naziv društva	Sjedište	Pravni oblik	Osnovna djelatnost	Udjel u vlasništvu	
					2012.	2011.
1.	Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	distribucija plina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2.	Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	opskrba plinom	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3.	Zagreb plakat d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	iznajmljivanje oglasnog prostora	51% Zg.holding	51% Zg.holding
4.	Gradska ljekarna Zagreb	Kralja Držislava 6	ustanova	ljekarnička djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5.	Zagreb arena d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	upravljanje športskim objektima i organiziranje športskih događanja	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6.	Zagreb centrum d.d.	Av.Dubrovnik 15	d.d.	poslovanje nekretninama	-	100% Zg.holding
7.	Zagrebačko investicijsko društvo d.o.o.	Av.Dubrovnik 15	d.o.o.	upravljanje investicijskim fondovima	-	100% Zg.holding

* U studenom 2011. godine u registru Trgovačkog suda u Zagrebu, u skladu sa Odlukom Skupštine od 13. rujna 2011. godine i Ugovorima o pripajanju, upisano je pripajanje društava Zagreb centrum d.d. i Zagrebačko investicijsko društvo d.o.o. društvu Zagrebački holding d.o.o., prijenosom cijelokupne imovine tih društava sa svim pravima i obvezama, bez povećanja temeljnog kapitala.

Glavne djelatnosti

U tijeku godine, glavne djelatnosti Grupe su pružanje niže navedenih usluga:

- a. Usluge održavanja čistoće i odvoza otpadaka
- b. Usluge prijevoza putnika u javnom prometu
- c. Usluge sakupljanja, pročišćavanja i distribucije vode
- d. Usluge uređivanja i održavanja zelenih površina
- e. Usluge upravljanja, održavanja, izgradnje i zaštite regionalnih i lokalnih cesta
- f. Usluge održavanja čistoće i odvoza otpadaka
- g. Usluga opskrbe i distribucije plinom
- h. Ljekarnička djelatnost
- i. Usluge skladištenja i najma
- j. Gradnja i prodaja stanova, poslovnih prostora i garaža
- k. Ostale usluge

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Zaposlenici

U Grupi je na dan 31. prosinca 2012. godine bilo zaposleno 12.575 zaposlenika (31. prosinca 2011. godine 12.731 zaposlenih), kako je nastavno prikazano:

Grupa	Stanje 31.12.2012.	Stanje 31.12.2011.
Zagrebački holding d.o.o.	11.620	11.779
Ovisna društva	955	952
	12.575	12.731

Uprava i direktori

Članovi Uprave Zagrebačkog holdinga bili su:

2012. godina	2011. godina
1. Ivo Čović, predsjednik Uprave, do 30.06.2013.	1. Ivo Čović, predsjednik Uprave
2. Branimir Delić, član Uprave do 12.10.2012.	2. Branimir Delić, član Uprave
3. Vlasta Pavić, članica Uprave, do 30.06.2013.	3. Vlasta Pavić, članica Uprave
4. Alenka Košiša Ćičin-Šain, članica Uprave, do 30.06.2013.	4. Alenka Košiša Ćičin-Šain, članica Uprave
5. Tomislav Čulo, član Uprave od 12.10.2012. do 30.06.2013.	

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i direktori (nastavak)

Ovisna društva

1. Gradska plinara Zagreb d.o.o.
2. Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o.
3. Zagreb plakat d.o.o.
4. Zagreb arena d.o.o.
5. Gradska ljekarna Zagreb

Direktor društva na 31. prosinca 2012.

- Bruno Lacković
Igor Pirija
Boris Guina, Lovorko Mamić
Tomislav Pervan
Mila Bucalić

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i direktori (nastavak)

Članovi Nadzornog odbora društva Zagrebački holding tijekom 2012. godine bili su:

1. Ivo Družić, predsjednik (do 28.02.2012. godine)
2. Josip Kregar, zamjenik predsjednika (do 28.02.2012. godine)
3. Andelka Buneta, članica (do 28.02.2012. godine)
4. Dragan Kovačević, član (do 01.05.2012. godine)
5. Mato Crkvenac, predsjednik (od 28.02.2012. godine do 30.06.2013. godine)
6. Maruška Vizek, zamjenica predsjednika (od 28.02.2012. godine do 30.06.2013. godine)
7. Hrvoje Šimović, član (od 28.02.2012. godine do 30.06.2013. godine)
8. Nina Tepeš, članica (od 28.02.2012. godine do 30.06.2013. godine)

Članovi Nadzornog odbora društva Zagrebački holding d.o.o. tijekom 2011. godine bili su:

1. Ivo Družić, predsjednik (do 28.02.2012. godine),
2. Josip Kregar, zamjenik predsjednika (do 28.02.2012. godine)
3. Andelka Buneta, članica (do 28.02.2012. godine)
4. Dragan Kovačević, član (do 01.05.2012. godine)
5. Mato Crkvenac, predsjednik (od 28.02.2012. godine),
6. Maruška Vizek, zamjenica predsjednika (od 28.02.2012. godine)
7. Hrvoje Šimović, član (od 28.02.2012. godine)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Ze godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i direktori (nastavak)

Članovi Skupštine Društva tijekom 2012. bili su:

1. Davor Bernardić (do 27.09.2012. godine)	12. Nenad Matić (od 24.05. do 27.09.2012. godine)
2. Dragan Korolija-Marinić (do 27.09.2012. godine)	13. Dragan Kovačević (od 24.05. do 27.09.2012. godine)
3. Zvane Brumnić (do 27.09.2012. godine)	14. Mihaela Grubišić Šeba (od 27.09.2012. godine do 27.06.2013. godine)
4. Dragan Vučić (do 27.09.2012. godine)	15. Đurđica Jurić (od 27.09.2012. godine do 27.06.2013. godine)
5. Jurica Meić (do 27.09.2012. godine)	16. Viktor Gotovac (od 27.09.2012. godine do 27.06.2013. godine)
6. Tatjana Holjevac (do 27.09.2012. godine)	
7. Vesna Brežić (do 27.09.2012. godine)	
8. Danira Bilić (do 27.09.2012. godine)	
9. Velimir Srića (do 24.05.2012. godine)	
10. Jozo Radoš (do 24.05.2012. godine)	
11. Darinko Kosor (do 27.09.2012. godine)	

Gradonačelnik Grada Zagreba donio je 19. lipnja 2013. godine, zaključak prema kojem Društvo u Skupštini predstavlja gradonačelnik Grada Zagreba. 28. lipnja 2013. godine izmjenjen je prethodni zaključak na način da Grad Zagreb u Skupštini predstavljaju tri predstavnika:

1. Milan Bandić, zajednički zastupnik
2. Sandra Švaljek, predstavnica
3. Slavko Kojić, predstavnik

Članovi Skupštine Društva tijekom 2011. bili su:

1. Davor Bernardić	12. Vesna Brežić
2. Boris Šprem (do 19.12.2011. godine)	13. Dragan Korolija-Marinić (od 19.12.2011. godine)
3. Zvane Brumnić	14. Dragan Vučić (od 19.12.2011. godine)
4. Mirando Mrsić (do 19.12.2011. godine)	15. Danira Bilić (od 22.02.2011. godine)
5. Jurica Meić	16. Nenad Matić (od 24.05.2012. godine)
6. Tatjana Holjevac	17. Dragan Kovačević (od 25.05.2012. godine)
7. Jasen Mesić (do 22.02.2011. godine)	
8. Velimir Srića (do 24.05.2012. godine)	
9. Radimir Čačić (do 12.7.2011. godine)	
10. Jozo Radoš (do 25.05.2012. godine)	
11. Darinko Kosor	

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Slijedeći izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja su na snazi u tekućem razdoblju:

- Izmjene i dopune MSFI-ja 1 *Prva primjena MSFI-jeva* - ozbiljna hiperinflacija i ukidanje utvrđenih datuma kod subjekata koji prvi put primjenjuju MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.),
- Izmjene i dopune MSFI 7 *Financijski instrumenti - objavljivanje* – objavljivanje podataka kod prijenosa finansijske imovine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.),
- Izmjene i dopune MRS-a 12 *Porez na dobit* - povrat imovine kod odgođenih poreza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2012.).

Usvajanje navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda, prerada i tumačenja nije dovelo do promjena računovodstvenih politika Grupe.

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja su objavljeni i nisu još na snazi:

- MSFI 9 *Financijski instrumenti* s izmjenama i dopunama iz 2010. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.)
- MSFI 10 *Konsolidirani finansijski izvještaji*, objavljen u svibnju 2011., zamjenjuje prethodnu verziju MRS 27 (2008) Konsolidirani i odvojeni finansijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSFI 11 *Zajednički poslovi*, objavljen u svibnju 2011., zamjenjuje MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSFI 12 *Objavljivanje udjela u drugim subjektima*, objavljen u svibnju 2011., (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSFI 13 *Mjerjenje fer vrijednosti*, objavljen u svibnju 2011., (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.).
- MRS 27 *Nekonsolidirani finansijski izvještaji, (izmjenjen i dopunjen 2011.)*, konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008.) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 Konsolidirani finansijski izvještaji (na snazi MRS 27 (izmjenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSR 28 *Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati (izmjenjen i dopunjen 2011.)*. Ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003.) Ulaganje u pridružena društva (na snazi MRS 28 (izmjenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja (nastavak)

- Izmjene i dopune MSFI-ja **1 Prva primjena MSFI-jeva**, objavljen u ožujku 2012., izmjene i dopune za zajmove od države sa sniženom tržišnom kamatnom stopom prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- Izmjene i dopune **MSFI 7 Financijski instrumenti** - objavljivanje, objavljen u prosincu 2011. godine, izmjene i poboljšanja objave o prijeboju finansijske imovine i finansijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.) te zahtijevane izmjene nakon objavljivanja prve primjene MSFI 9 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.)
- Izmjene i dopune **MRS-a 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja** - izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012.)
- Izmjene i dopune **MRS-a 19 Primanja zaposlenih** – dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- Izmjene i dopune **MRS-a 32 Financijski instrumenti** - prezentiranje, Izmjene i dopune MSFI 7 Financijski instrumenti - objavljivanje, objavljen u prosincu 2011. godine, izmjene i dopune zahtjeva upute o prijeboju finansijske imovine i finansijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- IFRIC 20 **Troškovi otkrivke u fazi proizvodnje površinskog kopa**, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.).
- Izmjene i dopune **raznih standarda i tumačenja pod nazivom Ciklus godišnjih poboljšanja 2009 – 2011**, objavljenih u svibnju 2012., zbirka izmijenjenih i dopunjениh MSFI, u odnosu na izdane izmjene i dopune od 2009. – 2011. Na pet standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) izmjene i dopune prvenstveno utječu, s poslijedičnim izmjenama i dopunama u drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013).
- **Vodič za prijelazno razdoblje**, objavljen u lipnju 2012. izmjene i dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12., (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.).
- Izmjene i dopune investicijskih subjekata za MSFI 10, MSFI 12, MRS 27 objavljen u listopadu 2012. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.).

Grupa je izabrala da navedene standarde, dorade i tumačenja ne primjenjuje prije njihova datuma stupanja na snagu.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja (nastavak)

Uprava predviđa da će usvajanje MSFI-a 9 Financijski instrumenti značajno utjecati na mjerjenje i objavljivanje finansijskih instrumenata te će usvajanje MSFI-ja 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima te MSFI-ja 13 Utvrđivanje fer vrijednosti utjecati na objavljivanje iscrpnijih podataka u konsolidiranim finansijskim izvještajima.

Uprava predviđa da usvajanje MSFI-ja 10 Konsolidirani finansijski izvještaji, MSFI-ja 11 Zajednički poslovi, neće značajno utjecati na konsolidirane finansijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene.

Uprava predviđa da će primjena opisanih izmjena i dopuna MRS-a 32 i MSFI-ja 7 u budućnosti dovesti do objavljivanja više informacija o prijeboju finansijske imovine s finansijskom obvezama. Također, Uprava smatra da IFRIC 20 neće utjecati na konsolidirane finansijske izvještaje Grupe jer se Grupa ne bavi ovom vrstom djelatnosti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) Izjava o sukladnosti

Konsolidirani finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

b) Osnove za pripremu konsolidiranih finansijskih izvještaja

Konsolidirani finansijski izvještaji Grupe uključuju finansijske izvještaje matice i ovisnih društava.

Konsolidirani finansijski izvještaji Grupe pripremljeni su po načelu povjesnog troška, uz izuzetke revalorizacije dijela dugotrajne imovine kako je objavljeno u bilješkama 18, 19 i 20 uz finansijske izvještaje.

Sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s MSFI-om zahtjeva od poslovodstva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznose objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za konsolidirane finansijske izvještaje prikazana su u bilješci 3x.

c) Izvještajna valuta

Konsolidirani finansijski izvještaji Grupe pripremljeni su u kunama. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim finansijskim izvještajima izraženi su u tisućama kuna ako nije drugačije navedeno. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2012. godine bio je 7,545624 kune za 1 EUR i 5,726794 kuna za 1 USD (31. prosinca 2011. godine: 7,53042 kuna za 1 EUR i 5,81994 kuna za 1 USD).

d) Nematerijalna imovina

Računalni software

Licence za software kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem software-a u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe.

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastali. Interno stvoreno nematerijalno sredstvo koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) se priznaje onda, i samo onda, ako je moguće dokazati sve niže navedeno:

- tehničku provedivost dovršenja nematerijalnog sredstva kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalnog sredstva;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- način na koji će materijalno sredstvo stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi;

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

d) Nematerijalna imovina (nastavak)

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja (nastavak)

- dostupnost odgovarajućih tehničkih, finansijskih i drugih resursa za okončanje razvoja, te korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva;
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

Iznos koji se početno priznaje kod internu stvorenog nematerijalnog sredstva jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je sredstvo prvi put udovoljilo gore navedenim kriterijima priznavanja. Ako internu stvorenemu materijalnu sredstvu nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja, internu stvorenu nematerijalnu imovinu se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina.

e) Nekretnine, postrojenja i oprema

Zgrade koje se koriste u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga, ili u administrativne svrhe su u izvještaju o finansijskom položaju iskazani po trošku, dok su zemljišta iskazana u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi redovito tako da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju značajno od iznosa koji bi bili utvrđeni korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja.

Svako povećanje proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada se iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, izuzev u mjeri u kojoj poništava smanjenje proizašlo revalorizacijom istog sredstva koje je prethodno priznato u dobit ili gubitak, u kom slučaju se povećanje odobrava u dobit ili gubitak do iznosa prethodno iskazanog smanjenja. Smanjenje knjigovodstvenog iznosa proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada tereti dobit ili gubitak do iznosa razlike iznad stanja u revalorizacijskoj pričuvu koje se odnosi na prethodnu revalorizaciju istog sredstva.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

e) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Nekretnine u izgradnji namijenjene proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuju po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja. Trošak nabave obuhvaća trošak honorara za profesionalne usluge te kod kvalificirane imovine troškove posudbe kapitalizirane u skladu s računovodstvenom politikom Grupe. Amortizacija nekretnina u izgradnji, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu.

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira.

Instalacije i oprema se iskazuju po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtnе metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

Imovina u posjedu temeljem finansijskog najma se amortizira tijekom očekivanog vijeka uporabe na istoj osnovi kao i imovina u vlasništvu ili tijekom razdoblja predmetnog najma ako je kraće.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvenog iznosa predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak.

Nekretnine, postrojenja i oprema amortiziraju se primjenom pravocrtnе metode tijekom procijenjenog vijeka trajanja koristeći stope od 1,25% do 25% godišnje:

	2012.	2011.
Građevinski objekti	20-80 godina	20-80 godina
Vozila i transportna sredstva	4-20 godina	4-20 godina
Pogoni i oprema	4-10 godina	4-10 godina
Uredska oprema	4-5 godina	4-5 godina

Ostatak vrijednosti se izračunava na osnovi cijena važećih na dan kupnje ili procjene vrijednosti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

e) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Imovina u pripremi sadržava troškove direktno vezane uz nabavu ili izgradnju dugotrajne imovine, povećane za odgovarajući iznos varijabilnog i fiksнog dijela općih troškova nastalih tijekom nabave ili izgradnje. Amortizacija imovine u pripremi počinje kad je ona spremna za upotrebu. Troškovi koji nastaju zamjenom glavnih dijelova postrojenja Grupe, a koji povećavaju njihov proizvodni kapacitet ili značajno produljuju njihov vijek trajanja, kapitaliziraju se. Troškovi održavanja, zamjene ili djelomične zamjene priznaju se kao rashodi u razdoblju kad su nastali.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiv iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budуći novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo, za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

f) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine predstavljaju nekretnine (zemljišta) koje Grupa drži radi povećanja njezine tržišne vrijednosti. Ulaganja u nekretnine početno se mjeri po trošku. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobiti i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomski koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjižavanjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto prijava ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Tijekom 2012. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u investicijske nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni gubici uslijed promjene fer vrijednosti koje su uključene u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2012. godinu.

g) Dugotrajna finansijska imovina

Grupa klasificira svoju finansijsku imovinu u slijedeće kategorije: finansijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, potraživanja i zajmovi, ulaganja koja se drže do dospijeća te finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Metoda efektivne kamate

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak finansijskog sredstva i prihod od kamata raspoređuje tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, diskontiraju tijekom očekivanog vijeka finansijskog sredstva ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prihodi od dužničkih instrumenata, osim finansijske imovine određene za iskazivanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, se priznaju po osnovi efektivne kamate.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Dugotrajna finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku

Finansijska imovina se razvrstava u kategoriju imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku (tj. koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak) ako se drži radi trgovanja ili ako je određena za iskazivanje na taj način.

Financijsko sredstvo se svrstava u kategoriju imovine namijenjene trgovaju ako je:

- stečeno prvenstveno radi prodaje u bliskoj budućnosti ili
- sastavni dio portfelja točno određenih finansijskih instrumenata kojima grupa upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku, ili
- izvedenica koja nije određena niti je učinkovita kao zaštitni instrument.

Financijsko sredstvo koje nije namijenjeno trgovaju može pri prvom priznavanju biti određeno za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku ako:

- se takvim određivanjem ukida ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenu ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila, ili
- je financijsko sredstvo dio skupine finansijske imovine ili finansijskih obveza, ili oboga, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi, ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje“ dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) odredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku.

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku se iskazuje po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit i svaki gubitak priznaje u dobit ili gubitak. Neto dobit i neto gubitak priznat u dobit ili gubitak obuhvaća i dividende i kamate zaradene na finansijskom sredstvu i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu ostale dobiti i ostalih gubitaka.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Dugotrajna finansijska imovina (nastavak)

Ulaganja koja se drže do dospijeća

Mjenice i zadužnice s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijećem koje grupe izričito namjerava i sposobna je držati do dospijeća su razvrstane u ulaganja koja se drže do dospijeća. Ulaganja koja se drže do dospijeća se knjiže u visini amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenog za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti, pri čemu se prihod priznaje po osnovi efektivnog prinosa.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Uvrštene dionice i uvršteni otkupivi zapisi u posjedu Grupe, kojima se trguje na aktivnom tržištu su razvrstani u kategoriju imovine raspoložive za prodaju i iskazani po fer vrijednosti. Grupa također ima ulaganja u neuvrštene dionice kojima se ne trguje na aktivnom tržištu, ali koje su isto razvrstane u portfelj finansijske imovine raspoložive za prodaju i iskazane po fer vrijednosti jer rukovodstvo smatra da je njihovu fer vrijednost moguće pouzdano procijeniti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti se priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u pričuvu iz revalorizacije ulaganja, izuzev gubitaka zbog umanjenja vrijednosti, kamata obračunatih metodom efektivne kamatne stope i tečajnih razlika po monetarnoj imovini, koji se priznaju u dobit ili gubitak. Kod prodaje ili utvrđenog umanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili kumulativni gubitak prethodno knjižen na pričuvu iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit ili gubitak.

Dividende po glavničkim instrumentima iz portfelja raspoloživog za prodaju se priznaju u dobit ili gubitak kad je izglasano pravo grupe na primitak dividende.

Dani zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su razvrstana u dane zajmove i potraživanja, koji se vode po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Fer vrijednost monetarne imovine raspoložive za prodaju koja je nominirana u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina nominirana i zatim preračunava po promptnom tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem i priznate u dobiti ili gubitku se utvrđuju na temelju amortiziranog troška monetarnog sredstva. Ostale tečajne razlike se priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Dugotrajna finansijska imovina (nastavak)

Umanjenje finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine po fer vrijednosti s iskazivanjem promjena fer vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, se na svaki izvještajni dan podvrgava procjeni postojanja pokazatelja o eventualnom umanjenju. Finansijska imovina je umanjena ako postoji objektivan dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, da je bilo utjecaja na buduće procijenjene novčane tokove od ulaganja.

Kod neuvrštenih dionica koje su svrstane u kategoriju imovine raspoložive za prodaju, značajan ili dugotrajniji pad fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod nabavne vrijednosti se smatra objektivnim dokazom umanjenja.

Kod sve ostale finansijske imovine, uključujući otkupive zapise svrstane u kategoriju imovine raspoložive za prodaju i potraživanja temeljem finansijskog najma, objektivan dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske poteškoće kod izdavatelja ili druge ugovorne strane ili
- kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamata ili glavnice ili
- izglede da će stečajni postupak biti pokrenut protiv dužnika ili da će ga sam pokrenuti ili da će kod dužnika doći do finansijskog restrukturiranja.

Kod određenih kategorija finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, imovina kod koje je procijenjeno da nije pojedinačno umanjena se kasnije podvrgava procjeni umanjenja na kolektivnoj osnovi. Objektivan dokaz o umanjenju portfelja potraživanja može uključiti iskustvo Grupe u naplati potraživanja u proteklim razdobljima, povećanje broja potraživanja s kašnjnjem u naplati iznad 60 dana u prosjeku, kao i znatne promjene nacionalnih ili lokalnih gospodarskih uvjeta koji su u korelaciji s kašnjnjem u naplati potraživanja.

Kod finansijske imovine iskazane po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope na finansijsko sredstvo.

Knjigovodstveni iznos finansijskog sredstva se izravno umanjuje za gubitke zbog umanjenja kod sve finansijske imovine, izuzev potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstveni iznos umanjuje kroz konto ispravka vrijednosti. Potraživanje od kupca koje se smatra nenaplativim se otpisuje s konta ispravka vrijednosti, a kasnija naplata prethodno otpisanih iznosa se knjiži na konto ispravka vrijednosti. Promjene knjigovodstvenog iznosa na kontu ispravka vrijednosti se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Dugotrajna finansijska imovina (nastavak)

Izuzev glavnih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, prethodno prznati gubici zbog umanjenja se poništavaju kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti do knjigovodstvenog iznosa ulaganja na datum poništenja umanjenja koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio da umanjenje nije bilo priznato.

Glede vlasničkih udjela (dionica) koji se vode po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, gubici zbog umanjenja prethodno prznati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti se ne poništavaju kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Svako povećanje fer vrijednosti nakon gubitka zbog umanjenja se priznaje izravno u glavnici.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Grupa prestaje priznavati finansijsko sredstvo samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi sredstva, ako finansijsko sredstvo prenese i ako svi rizici i sve nagrade povezane s vlasništvom nad tim sredstvom većim dijelom prelaze na drugi subjekt. Ako Grupa ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Grupa zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim finansijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, zajedno s priznavanjem posudbe za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za prihode koje je primila.

h) Novac i novčani ekvivalenti

Novac se sastoji od novca u banci i blagajni. Novčani ekvivalenti obuhvaćaju depozite po viđenju i oročene depozite s rokom dospijeća do tri mjeseca.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

i) Potraživanja od kupaca i predujmovi

Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenim u računima ispostavljenim kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, smanjenom za ispravak vrijednosti nenaplativih potraživanja.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja koja su dospjela preko godine dana, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

j) Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom rezervne dijelove, materijal te proizvodnju i gotove proizvode, a iskazane su po nižoj vrijednosti utvrđenoj usporednom prosječne ponderirane cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iskazuju se u poslovnim knjigama po cijeni proizvodnje, ukoliko je niža od neto prodajne cijene.

k) Strane valute

Finansijski izvještaji Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, odnosno u njegovoj funkcionalnoj valuti. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povjesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobici priznaju izravno u glavnicu. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnicu.

l) Otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni dan. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali.

Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizira se razmjerno tijekom određenog razdoblja sve do trenutka stjecanja prava na naknade.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

I) Otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore (nastavak)

Obveze za mirovinske naknade priznate u izvještaju o finansijskom položaju predstavljaju sadašnju vrijednost obveza za definirana primanja na datum bilance usklađenih za aktuarkse dobitke, te nepriznate troškove minulog rada.

Grupa daje zaposlenicima jednokratnu nagradu za dugogodišnje zaposlenje (jubilarne nagrade), solidarne potpore (u slučaju smrti radnika, smrti člana uže obitelji radnika, nastanka invalidnosti, nabave medicinskih pomagala, za rođenje djeteta, za bolovanje duže od 90 dana i dr.) te naknadu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada se određuju koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje zaposlenja kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza temeljem primanja mjeri se po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice izdane u valuti i na rok koji odgovara valuti i procijenjenom trajanju obveze za primanja.

m) Porez na dobit

Porezni rashod predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porezi

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

m) Porez na dobit (nastavak)

Odgodeni porezi (nastavak)

Knjigovodstveni iznos odgodene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgodeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na i poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgodenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će nastati obaveza ili povrat, na datum izvještavanja.

Odgodenia porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Grupa namjerava sravniti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

Tekući i odgodeni porez za razdoblje

Odgodeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

n) Rezerviranja

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odjev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na izvještajni dan, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao finansijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

n) Rezerviranja (nastavak)

Rezerviranja za troškove restrukturiranja priznaju se kad Grupa ima razrađen formalan plan restrukturiranja o kojem su obaviještene strane na koje se plan odnosi.

Iznos priznat kao rezerviranje odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za namiru sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

Kad se od treće strane očekuje povrat nekih ili svih ekonomskih koristi koje su potrebne da bi se rezerviranje namirilo, povezano potraživanje se priznaje kao sredstvo ako je gotovo u potpunosti izvjesno da će nadoknada biti primljena te ako je iznos potraživanja moguće pouzdano odrediti.

o) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju na koje se kamata odnosi.

p) Finansijske obveze i glavnicički instrumenti koje je Grupa izdala

Razvrstavanje u obveze ili glavnici

Dužnički i glavnicički instrumenti se razvrstavaju ili kao finansijske obveze ili u glavnici, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

p) Finansijske obveze i glavnički instrumenti koje je Grupa izdala (nastavak)

Glavnički instrumenti

Glavnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostaku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnički instrumenti koje je izdala Grupa se evidentiraju u iznosu ostvarenih prihoda, umanjenih za direktnе troškove izdavanja.

Obveze temeljem ugovora o finansijskoj garanciji

Obveze temeljem ugovora o finansijskoj garanciji se početno mјere po fer vrijednosti i kasnije u većem iznosu uspoređujući:

- iznos obveze temeljem ugovora kako je utvrđen u skladu s MRS-om 37 — Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i
- početno priznati iznos umanjen, ako je primjenjivo, za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Finansijske obveze

Finansijske obveze se klasificiraju ili kao finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao ostale finansijske obveze.

Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Finansijske obveze se svrstavaju u kategoriju obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako su u posjedu radi trgovanja ili su određene za takvo iskazivanje.

Finansijska obveza se klasificira kao obveza namijenjena trgovanju ako:

- je nastala prvenstveno radi reotkaza u bliskoj budućnosti ili
- je sastavni dio utvrđenog portfelja finansijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i ako je u novije vrijeme odražavala obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti, ili
- je derivat koji nije određen niti učinkovit kao instrument zaštite.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

p) Finansijske obveze i glavnicički instrumenti koje je Grupa izdala (nastavak)

Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (nastavak)

Finansijske obveze koje nisu namijenjene trgovaju mogu nakon početnog priznavanja biti određene za iskazivanje po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako:

- se takvim određivanjem poništava ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenu ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila ili
- ako je finansijska obveza dio grupe finansijske imovine ili finansijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se interne informacije o grupiranju prezentiraju na toj osnovi ili
- ako je sastavni dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa i MRS 39 —Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje dopušta da se cijeli kombinirani ugovor (sredstvo ili obveza) odredi za iskazivanje po fer vrijednosti na način da se promjene fer vrijednosti iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Finansijske obveze po fer vrijednosti kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz račun dobiti i gubitka, pri čemu se svaka dobit ili svaki gubitak priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća i kamate plaćene na finansijsku obvezu. Fer vrijednost se određuje na način opisan u bilješci 45 - Finansijski instrumenti.

Ostale finansijske obveze

Ostale finansijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se početno mjeru po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije.

Ostale finansijske obveze se kasnije mjeru po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak finansijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odjevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka finansijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja finansijskih obveza

Grupa prestaje priznavati finansijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

q) Izvještavanje o poslovnim segmentima

Sukladno MSFI 8, Grupa je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojedinosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješci 5 uz finansijske izvještaje.

Grupa posebno prati i iskazuje poslovne rezultate osnovnih poslovnih segmenta Grupe. Segmenti djelatnosti predstavljaju osnovu na temelju koje Grupa izvještava o svom primarnom segmentu. Određene finansijske informacije po poslovnim i zemljopisnim područjima, izložene su u bilješci 5.

r) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze nisu priznate u finansijskim izvještajima. One se objavljaju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi mala. Potencijalna imovina nije priznata u finansijskim izvještajima, ali se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

s) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe na izvještajni datum (prepravke za knjiženje) se knjiže u finansijskim izvještajima. Događaji nakon izvještajnog datuma koji se ne knjiže, objavljaju se u bilješkama kad su iznosi značajni.

t) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kad je vjerojatno da će nastati priljev ekonomskih koristi u Grupu i kad iznos prihoda može biti pouzdano mjerljiv. Prihodi od prodaje priznaju se umanjeni za poreze na promet i odobrene popuste. Prihodi od pružanja usluga se priznaju po održanim danima rada. Račun se izdaje na temelju ovjerene podloge naručitelja za stvarno izvršene usluge do zadnjeg datuma u mjesecu.

Opis prihoda:

- prihodi od usluge opskrbe vodom sadrže prihode od priključenja, instalacije vodomjera, te stalne mjesечne naknade uvećano za stvarnu potrošnju temeljem procjene potrošnje, te usklađenje krajem izvještajnog razdoblja za stvarnu potrošnju temeljem očitanja;
- prihodi od usluga prijevoza sadrže prihode od prodaje karata prema važećem cjeniku javnog gradskog prijevoza za Grad Zagreb;
- prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada sadrže prihode od obavljenih usluga čišćenja i odvoza otpada kupcima prema važećem cjeniku za Grad Zagreb

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

t) Priznavanje prihoda (nastavak)

- prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta priznaju se u visini izvedenih usluga i radova sukladno zaključenim ugovorima sa kupcima;
- prihodi od prodaje stanova priznaju se u trenutku kada je na kupca prenesen značajan rizik i korist od vlasništva, istovremeno sa priznavanjem prihoda, priznaju i troškovi prodaje (izgradnje) stanova;
- prihodi od skladištenja i poslovnog najma priznaju se sukladno MRS-u 17 ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtnе metode tijekom razdoblja najma.
  - i. Prihodi od prodaje proizvoda i roba priznaju se kada Grupa obavi isporuke kupcima, kada kupac prihvati isporučenu robu i kada je naplativost nastalih potraživanja prilično sigurna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
    - Društvo je na kupca prenijela sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom
    - Društvo ne zadržava ni trajno sudjelovanje u upravljanju u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom ni stvarnu kontrolu nad prodanom robom
    - iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti
    - vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u subjekt povezanih s transakcijom i
    - troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati temeljem transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.
  - ii. Prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene, prema stupnju dovršenosti, na osnovu udjela stvarno obavljenih usluga u odnosu na ukupne usluge koje se trebaju obaviti.

Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- naknade za ugradnju instalacija se priznaju prema stupnju dovršenosti instalacija, koji se određuje kao dio vremena koje je proteklo do kraja izvještajnog razdoblja u odnosu na ukupno očekivano vrijeme ugradnje
- naknade za servisiranje uključene u cijenu prodanih proizvoda se priznaju prema udjelu ukupnih troškova servisiranja prodanog proizvoda, na temelju broja obavljenih servisa na proizvodima koji su prodani u prošlosti
- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za utrošene sate rada, odnosno nastale direktnе troškove.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

t) Priznavanje prihoda (nastavak)

iii. Prihodi od državnih potpora obuhvaćaju:

- potpore koje su povezane sa sredstvima, uključujući nenovčane potpore po fer vrijednosti, iskazuju se u izvještaju o finansijskom položaju kao odgođeni prihod, a u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti se kao prihod priznaju tijekom razdoblja korištenja i nužno ih je sustavno povezati s odnosnim troškovima (amortizacije),
- potpora koja se prima kao nadoknada za rashode ili gubitke koju su već nastali ili u svrhu izravne finansijske podrške subjektu bez daljnjih povezanih troškova, priznaje se kao prihod razdoblja u kojem se može potraživati.

Državne potpore se ne priznaju, osim ako ne postoji realno jamstvo da će Grupa ispuniti uvjete za državne potpore i da će potpora biti primljena.

Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

Državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaje u izvještaju o finansijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Ostale državne potpore se sustavno priznaju kao prihod kroz onoliko razdoblja koliko je potrebno kako bi se sučelile s troškovima za čije pokriće su namijenjene. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutačne finansijske potpore Grupe bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobiti ili gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanja po njima.

- iv. Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, tako da se u obračun uzima stvarni prinos na sredstvo.
- v. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

u) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se prema uvjetima najma gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimatelja. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

u) Najmovi (nastavak)

Grupa kao davatelj najma

Potraživanja temeljem finansijskih najmova se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Grupe u najam. Prihodi od finansijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi održavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja Grupe temeljem najmova.

Prihodi od poslovног najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovног najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Grupa kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavatelju iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju kao obveza temeljem finansijskog najma.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi izravno se knjiže na dobiti ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najmova se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Poticaji primljeni za zaključenje poslovног najma se priznaju kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje pravocrtno kao smanjenje troška najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstava koje se drži u najmu.

v) Izvedeni finansijski instrumenti

Grupa ugovara razne izvedene finansijske instrumente kako bi upravljalo svojom izloženošću riziku kamatne stope i valutnom riziku, među kojima su terminski devizni ugovor, kamatni swapovi i valutni swapovi.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

v) Izvedeni finansijski instrumenti (nastavak)

Ugrađene izvedenice

Izvedenice se početno priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora o izvedenici i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit ili gubitak, osim ako izvedenica nije određena i učinkovita kao zaštitni instrument, u kom slučaju vrijeme priznavanja u dobit ili gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa. Grupa određene izvedenice određuje ili za zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili priznatih finansijskih obveza ili čvrsto preuzetih obveza (zaštita fer vrijednosti), ili zaštitu prognoziranih transakcija velike vjerojatnosti, ili zaštitu od valutnog rizika po čvrsto preuzetim obvezama (zaštita novčanog toka), ili zaštitu neto ulaganja u inozemno poslovanje.

Izvedenice pozitivne fer vrijednosti se razvrstavaju u finansijsku imovinu, dok se izvedenice negativne fer vrijednosti klasificiraju u finansijske obveze. Izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospjeća instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

Izvedenice ugrađene u druge finansijske instrumente ili osnovne ugovore se obračunavaju kao zasebne izvedenice ako njihovi rizici i njihova obilježja nisu usko povezani s onima iz osnovnog ugovora i ako se osnovni ugovori ne vode po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku.

Ugrađena izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospjeća hibridnoga instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale ugrađene izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

w) Usporedni iznosi

Usporedne informacije su po potrebi reklasificirane kako bi bile u skladu s prikazom tekuće godine.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

x) Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe, rukovoditelji trebaju davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenim promjenama u gospodarskom okruženju i čimbenicima vezanim za specifičnu industriju. Primjerenošć procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena s obzirom na značajan udio imovine koja se amortizira u ukupnoj imovini, te bi utjecaj značajnijih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti materijalan učinak za finansijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

Umanjenje vrijednosti se iskazuje u finansijskim izvještajima Grupe u slučaju kad neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u uporabi, ovisno o tome što je veće. Izračun fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje provodi se temeljem raspoloživih podataka iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjenih za dodatne troškove otuđenja imovine.

Izračun vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Najznačajnije pretpostavke za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranim strategijom poreza. Tijekom 2012. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po raspoloživim poreznim razlikama. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješci 16.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

x) Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada i primanja zaposlenika

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade i primanja zaposlenika iznose 297.979 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2012. godine (na dan 31. prosinca 2011. godine: ukupno 269.878 tisuća kuna) (vidi bilješku 30).

Posljedice određenih sudskih sporova

Matica i ovisna društva su stranke u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene i rezerviranja su priznata na dosljednoj osnovi (vidi bilješku 30).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

4. ISPRAVCI KOJI SE ODNOSE NA RANIJE GODINE – PREPRAVKE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. I 2011. GODINU

Tijekom 2012. godine, Grupa je ustanovila niže navedene promjene računovodstvenih politika i ispravke koje se odnose na prethodna razdoblja zbog čega Uprava smatra da takvi ispravci pridonose prikladnjem računovodstvenom prikazu. Promjene računovodstvenih politika i ispravaka su provedene retroaktivno za konsolidirane finansijske izvještaje 2010. i 2011. godine, a njihovi učinci iskazani su u niže navedenim tablicama. S obzirom na prepravke ranijih razdoblja, a u skladu sa zahtjevom Međunarodnog računovodstvenog standarda 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Grupa je prikazala stanja za najranije prezentirano razdoblje, odnosno 1. siječnja 2011. godine.

Ulaganja u nekretnine – MRS 40

U 2012. godini izvršen je ispravak računovodstvene pogreške vezan za ulaganja u nekretnine, na način da se dio nekretnina koje su se prethodno vrednovale po MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i opreme, prate i vrednuju po drugom računovodstvenom standardu 40 – Ulaganja u nekretnine. Promjena računovodstvene politike, u skladu sa odrednicama MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, zahtjeva retroaktivnu primjenu za prethodna razdoblja unazad, koliko je to izvedivo. U 2012. godini sve nekretnine koje spadaju u djelokrug MRS 40, procijenjene su po fer vrijednosti od strane ovlaštenog procjenitelja. Kako bi se udovoljilo zahtjevima MRS 8., procjenitelj je procjenu nekretnina izvršio na tri datuma: 31.12.2012. kao i retroaktivno na dane 31.12.2011. i 31.12.2010. Kako MRS 8 zahtjeva, bilo je potrebno uskladiti sve komponente za svako prezentirano razdoblje, kao da se MRS 40 oduvijek primjenjuje, što je vidljivo u izvještajima o finansijskom položaju te izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za 2010. i 2011. godinu.

Rezerviranja za primanja zaposlenika (solidarne potpore) – MRS 19

U skladu s odredbama Kolektivnog ugovora tijekom 2012. godine izvršeno je rezerviranje troškova solidarnih potpora (za smrt radnika, smrt člana uže obitelji, nastanak invalidnosti, nabava medicinskih pomagala, za rođenje djeteta, za bolovanje duže od 90 dana i dr.) te je navedena promjena provedena retroaktivno. Posljedica promjene računovodstvene politike na izvještaj o finansijskom položaju, te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2010. i 2011. godinu, navedene su u okviru ove bilješke.

Finansijski rashodi i ostali prepravci

Ostali prepravci, uključujući i finansijske rashode, u najvećoj mjeri se odnose na pogrešna razgraničenja prihoda i rashoda na obračunska razdoblja na koja se odnose, a ne u kojima su primljena, te su učinci prethodno navedenih prepravaka navedeni u okviru ove bilješke.

Sveukupni učinak ovih ispravaka na iskazane rezultate poslovanja za 2010. i 2011. godinu prikazan je kako slijedi:

	Originalno iskazan rezultat (u tisućama kuna)	Rezultat nakon prepravki (u tisućama kuna)	Učinci prepravki (u tisućama kuna)
Gubitak 2010. godine	(468.677)	(29.077)	439.600
Gubitak 2011. godine	(333.689)	(467.314)	(133.625)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

4. ISPRAVCI KOJI SE ODNOSE NA RANIJE GODINE – PREPRAVKE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. I 2011. GODINU (NASTAVAK)

a) Prepravljeni prijašnje objavljeni iznosi – Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2010. godinu

(u tisućama kuna)	2010. prema prijašnjem izvještaju	Ulaganja u nekretnine MRS 40	Rozviranje za potpore MRS 19	Financijski rashodi	Ostalo	2010. nakon prepravki
POSLOVNI PRIHODI						
Prihodi od prodaje	5.403.110	485.909	376	-	140	5.889.535
Ostali poslovni prihodi	4.093.307	-	-	-	-	4.093.307
POSLOVNI RASHODI						
Materijalni troškovi	5.509.088	43.202	105	-	982	5.563.377
Troškovi osoblja	2.625.730	-	-	-	245	2.625.975
Amortizacija	1.949.190	-	-	-	-	1.949.190
Ostali troškovi	625.896	(12.166)	-	-	737	614.467
Vrijednosno usklađivanje	34.693	-	-	-	-	34.693
Rezerviranja	132.472	55.368	-	-	-	167.840
Ostali poslovni rashodi	98.464	-	105	-	-	98.569
FINANCIJSKI PRIHODI						
FINANCIJSKI RASHODI	124.620	-	-	-	-	124.620
UKUPNI PRIHODI						
UKUPNI RASHODI	479.282	-	2.482	-	-	481.764
DOBIT / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA						
POREZNI PRIHOD (RASHOD)	5.527.730	485.909	376	-	140	6.014.155
DOBIT / GUBITAK ZA GODINU	5.988.370	43.202	105	2.482	982	6.035.141
Za raspodjelu:						
Vlasnicima društva	(466.677)	442.707	271	(2.482)	(842)	(20.986)
Vlasnicima nevladajućih udjela	(467.872)	-	-	-	-	(28.272)
Ostala sveobuhvatna neto dobit	(805)	-	-	-	-	(805)
Dobit iz revalorizacije nekretnina umanjena za porez	1.073	-	-	-	-	1.073
Ukupna sveobuhvatna dobit (gubitak) za godinu	(467.604)	442.707	217	(2.482)	(842)	(28.004)
Za raspodjelu:						
Vlasnicima društva	(466.799)	-	-	-	-	(27.199)
Vlasnicima nevladajućih udjela	(805)	-	-	-	-	(805)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

4. ISPRAVCI KOJI SE ODNOSE NA RANIJE GODINE – PREPRAVKE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. I 2011. GODINU (NASTAVAK)

b) Prepravljeni prijašnje objavljeni iznosi – Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2011. godinu

(u tisućama kuna)	2011. prema prijašnjem izvještaju	Ulaganja u nekretnine MRS 40	Rezerviranje za potpore MRS 19	Financijski rashodi	Ostalo	2011. nakon prepravaka
POSLOVNI PRIHODI						
Prihodi od prodaje	5.374.748	(60.177)	668	-	-	5.315.239
Ostali poslovni prihodi	4.019.061	-	-	-	-	4.019.061
	1.355.687	(60.177)	668	-	-	1.296.178
POSLOVNI RASHODI						
Materijalni troškovi	5.315.196	62.556	189	-	887	5.378.828
Troškovi osobja	2.509.154	-	-	-	-	2.509.154
Amortizacija	1.842.958	-	-	-	-	1.842.958
Ostali troškovi	619.430	(19.063)	-	-	883	601.260
Vrijednosno usklađivanje	31.040	-	-	-	-	31.040
Rezerviranja	193.492	81.609	-	-	-	275.101
Ostali poslovni rashodi	58.230	-	189	-	-	58.419
	60.892	-	-	-	4	60.896
	111.670	-	-	-	-	111.670
FINANCIJSKI PRIHODI						
FINANCIJSKI RASHODI	498.948	-	-	10.386	-	509.334
	5.486.418	(60.177)	668	-	-	5.426.909
UKUPNI PRIHODI						
UKUPNI RASHODI	5.814.144	62.556	189	10.386	887	5.886.162
DOBIT / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	(327.726)	(122.733)	479	(10.386)	(887)	(461.253)
POREZNI PRIHOD (RASHOD)	(5.963)	-	(98)	-	-	(6.061)
DOBIT ZA GODINU	(333.689)	(122.733)	381	(10.386)	(887)	(467.314)
Za raspodjelu:	(333.689)	(467.314)				
Vlasnicima društva	(335.331)	(122.733)	386	(10.386)	(887)	(468.951)
Vlasnicima nevladajućih udjela	1.642	-	(5)	-	-	1.637
Ostala sveobuhvatna neto dobit						
Dobit iz revalorizacije nekretnina umanjena za porez	805.248	(111.162)	-	-	-	694.086
Ukupna sveobuhvatna dobit (gubitak) za godinu	471.559	(233.895)	381	(10.386)	(887)	226.772
Za raspodjelu:						
Vlasnicima društva	469.917					225.135
Vlasnicima nevladajućih udjela	1.642					1.637

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

4. ISPRAVCI KOJI SE ODNOSE NA RANIJE GODINE – PREPRAVKE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. I 2011. GODINU (NASTAVAK)

a) Pre pravljeni prijašnje objavljeni iznosi – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2010. godine

(u tisućama kuna)	2010. prema prijašnjem izvještaju	Ulaganja u nekretnine MRS 40	Rezerviranje za potpore MRS 19	Finansijski rashodi	Ostalo	2010. nakon prepravaka
DUGOTRAJNA IMOVINA						
Nekretnine, postrojenja, oprema i predjmovi	16.321.138	(1.546.945)	-	-	(736)	14.773.457
Nematerijalna imovina	20.422	-	-	-	-	20.422
Ulaganja u nekretnine	952.808	1.989.652	-	-	-	2.942.460
Dugotrajna potraživanja	2.017.752	-	-	-	-	2.017.752
Ostala finansijska imovina	120.807	-	-	-	-	120.807
Odgodjena porezna imovina	56.750	-	7.811	-	-	64.561
Ukupno dugotrajna imovina	19.489.677	442.707	7.811	-	(736)	19.939.459
KRATKOTRAJNA IMOVINA						
Zalihne	837.701	-	-	-	-	837.701
Potraživanja	1.840.456	-	-	-	-	1.840.456
Finansijska imovina	23.343	-	-	-	-	23.343
Novac na računima i u blagajni	125.455	-	-	-	-	125.455
Ukupno kratkotrajna imovina	2.826.955	-	-	-	-	2.826.955
UKUPNO IMOVINA	22.316.632	442.707	7.811	-	(736)	22.766.414
KAPITAL						
Temejni kapital	4.208.629	-	-	-	-	4.208.629
Revalorizacijske pricuve	2.591.658	(424.161)	-	-	-	2.167.497
Ostale pricuve	15.125	-	-	-	-	15.125
Zadržana dobit/preneseni gubitak	290.932	530.206	(31.463)	-	(3)	789.672
Gubitak godine	(467.872)	442.707	217	(2.482)	(842)	(28.272)
Manjinski interes	(565)	(4)	-	-	(569)	-
Ukupan kapital	6.637.907	548.748	(31.246)	(2.482)	(845)	7.152.082
DUGOROČNE OBVEZE	6.523.290	(106.041)	-	-	95	6.417.344
DUGOROČNA REZERVIRANJA	398.460	-	39.057	-	-	437.517
PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA	5.794.042	-	-	-	-	5.794.042
KRATKOROČNE OBVEZE	2.962.933	-	-	2.482	14	2.965.429
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE	22.316.632	442.707	7.811	-	(736)	22.766.414

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosimca 2012. godine

4. ISPRAVCI KOJI SE ODNOSE NA RANJE GODINE – PREPRAVKE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. I 2011. GODINU (NASTAVAK)

b) Prepravljeni prijašnje objavljeni iznosi – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2011. godine

(u tisućama kuna)	2011. prema prijašnjem izyještaju	Prepravci za 2010.	Ulaganja u nekretnine MRS 40	Rezerviranje za potpore MRS 19	Finansijski rashodi	Ostalo	2011. nakon prepravaka
DUGOTRAJNA IMOVINA							
Nekretnine, postrojenja, oprema i predjmovi	17.013.937	(1.547.681)	(119.900)	-	-	(887)	15.345.469
Nematerijalna imovina	21.622	-	-	-	-	-	21.622
Ulaganja u nekretnine	975.818	1.989.651	(141.786)	-	-	-	2.623.683
Dugotrajna potraživanja	1.903.015	-	-	(6.275)	-	-	1.896.740
Ostala finansijska imovina	121.827	-	-	-	-	-	121.827
Odgodjena porezna imovina	59.062	7.811	-	(100)	-	(1)	66.772
Ukupno dugotrajna imovina	20.095.281	449.781	(261.686)	(100)	(6.275)	(888)	20.276.113
KRATKOTRAJNA IMOVINA							
Zalihе	840.020	-	-	-	-	-	840.020
Potraživanja	1.671.961	-	-	-	-	1	1.671.962
Finansijska imovina	56.813	-	-	-	-	-	56.813
Novac na računima i u blagajni	143.903	-	-	-	-	-	143.903
Ukupno kratkotrajna imovina	2.712.697	-	-	-	-	1	2.712.698
UKUPNO IMOVINA	22.807.978	449.781	(261.686)	(100)	(6.275)	(888)	22.988.811
KAPITAL							
Temeljni kapital	4.208.629	-	-	-	-	-	4.208.629
Revalorizacijske pricuve	3.396.906	(424.161)	(111.162)	-	-	-	2.861.583
Ostale pricuve	97.300	-	-	-	-	-	97.300
Zadržana dobit/preneseni gubitak	(176.940)	938.340	-	-	-	-	761.400
Gubitak tekuće godine	(335.331)	(122.733)	385	(10.385)	(887)	(468.951)	
Manjinski interes	1.077	(4)	(5)	-	-	-	1.068
Ukupan kapital	7.191.641	614.175	(233.896)	380	(10.385)	(887)	7.461.028
DUGOROČNE OBVEZE	6.485.614	(105.948)	(27.791)	(495)	-	(92)	6.361.783
DUGOROČNA REZERVIRANJA	355.960	39.057	-	-	-	-	394.522
PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA	5.487.487	-	-	-	-	-	5.487.487
KRATKOROČNE OBVEZE	3.287.276	2.497	-	15	4.110	92	3.293.990
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE	22.807.978	449.781	(261.686)	(100)	(6.275)	(887)	22.988.811

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA

PRIHODI OD PRODAJE

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Tržiste Hrvatske	4.281.049	4.015.446
Tržiste Europske unije	3.446	3.615
	4.284.495	4.019.061

Sukladno MSFI 8, Grupa je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Grupa je odredila poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Poslovni segmenti su oblikovani po kriterijima djelatnosti podružnica koji se nalaze u sastavu Grupe (vidi bilješku 1), pri čemu je određeno da jedanaest djelatnosti predstavljaju poslovne segmente, dok dvanaesti segment predstavlja sve ostale djelatnosti Grupe.

Poslovni segmenti su slijedeći:

1. Distribucija vode
2. Prijevoz putnika
3. Održavanje čistoće i odvoz otpada
4. Upravljanje i održavanje javnih cesta
5. Usluge parkiranja
6. Skladištenje i najam
7. Odlaganje i gospodarenje otpadom
8. Upravljanje objektima
9. Gradnja i prodaja stanova
10. Prodaja i distribucija plina
11. Prodaja lijekova
12. Ostale djelatnosti

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

PRIHODI OD PRODAJE (NASTAVAK)

Slijedi analiza prihoda i rezultata Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu sa MSFI 8. Prikazani prihodi od prodaje odnose se na prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima.

	2012. prepravljeno (u tisućama kuna)	2011. (u tisućama kuna)
Prihodi od prodaje i distribucije plina	1.329.240	1.198.205
Prihodi od distribucije vode	467.471	431.740
Prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada	415.526	416.040
Prihodi od prijevoza putnika	443.796	318.426
Prihodi od prodaje lijekova	272.195	277.699
Prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta	288.799	265.272
Prihodi od skladištenja i najma	102.953	112.342
Prihodi od gradnje i prodaje stanova	124.117	142.566
Prihodi od parkiranja	123.716	136.766
Prihodi od upravljanja objektima	188.730	182.723
Prihodi od odlaganja i skladištenja otpadom	10.043	16.359
Ostali prihodi	517.909	520.923
	4.284.495	4.019.061

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

---

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

PRIHODI OD PRODAJE (NASTAVAK)

Ostali prihodi obuhvaćaju sljedeće:

	2012.	2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Prihodi od uređivanja i održavanja zelenih površina	164.864	160.442
Prihodi od tržnica	81.327	84.892
Prihodi od upravljanja i održavanja sportskih objekata	73.285	69.068
Prihodi od pogrebnih djelatnosti	61.781	65.348
Prihodi od organiziranja sajmova i kongresa	43.818	51.399
Prihodi od usluga autobusnog kolodvora	38.182	38.141
Prihodi od putničkih agencija	23.633	24.239
Prihodi od najma telekomunikacijskih vodova i mreža	10.547	9.368
Prihodi od izdavačke djelatnosti	8.165	9.099
Ostali prihodi	12.307	8.927
	517.909	520.923

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Prihodi i rezultati po segmentima za 2012. godinu

	2012.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevaz putnika	Održavanje distorce odvoza odreda	Upravljaljiva javna cesta	Gradnjai Prosjek stanova	Usluge parkiranja	Skladištenje i rafiniranje	Skupljani uče i odvoz smetaca	Prodaja distribucija	Prodaja i preljevova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
Prihod od prodaje eksternim kupcima	188.730	467.471	443.796	415.526	288.799	124.117	123.716	102.953	10.043	1.329.240	272.195	517.909	-	-	4.284.495
Inter-segmentalna prodaja	200.121	10.163	3.790	16.334	26.985	41	7.526	3.004	106.219	203.743	-	24.096	(602.042)	-	-
Ukupno prihod od prodaje	388.851	477.654	447.586	431.860	315.784	124.158	131.242	105.957	116.262	1.532.983	272.195	542.005	(602.042)	4.284.495	
Rashodi ostale djelatnosti, neto od ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(299.514)	(448.664)	(652.950)	(422.459)	(291.504)	(72.096)	(102.449)	(118.924)	(70.134)	(1.517.588)	(270.010)	(616.555)	599.409	(4.283.438)	
Rezultat iz operativnih aktivnosti	89.337	28.990	(205.364)	9.401	24.280	62.062	28.793	(12.967)	46.128	15.395	2.185	(74.550)	(2.633)	1.057	
Finansijski prihodi	26.096	12.916	4.729	7.315	235	6.517	1.555	1.269	73	14.700	1.705	8.995	(19.849)	66.256	
Finansijski rashodi	(237.564)	(15.812)	(80.733)	(2.944)	(2.972)	(57.707)	(3.453)	(809)	(328)	(1.756)	(3)	(6.420)	7.232	(403.309)	
Neto finansijski rezultat	(211.468)	(2.896)	(75.004)	4.371	(2.737)	(51.190)	(1.938)	460	(259)	12.944	1.702	2.575	(12.617)	(337.053)	
Gubitak prije oporezivanja	(122.131)	26.094	(281.368)	13.772	21.543	872	26.855	(12.507)	45.873	28.339	3.887	(71.975)	(15.250)	(335.996)	
Porezni rashod	(1.295)	-	-	-	-	-	-	-	-	(5.662)	(844)	(1.017)	-	(8.818)	
Neto gubitak	(123.426)	26.094	(281.368)	13.772	21.543	872	26.855	(12.507)	45.873	22.677	3.043	(72.992)	(15.250)	(344.814)	

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Prihodi i rezultati po segmentima za 2011. godinu

	Upravljanje objekima	Distribucija vode	Prijevoz putnika	Čišćenje i odvoz otпадa	Upravljaljivo održavanje javnih cesta	Građevna prodaja stanova	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam smješta	Skupljanje i odvoz smjeća	Prodaja i distribucija plina	Prodaja	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
Prihod od prodaje eksternim kupcima	182.723	431.740	318.426	416.040	265.272	142.566	136.766	112.342	16.359	1.198.205	277.699	520.923	-	4.019.061
Inter-segmentalna prodaja	186.978	10.889	5.116	13.158	16.903	445	5.304	3.944	107.148	188.875	-	29.502	(566.242)	-
Ukupno prihod od prodaje	369.701	442.609	323.542	429.198	282.175	143.011	142.070	116.286	123.507	1.385.080	277.699	560.425	(566.242)	4.019.061
Rashodi ostale djelatnosti, neto od ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(308.446)	(383.647)	(619.943)	(411.367)	(266.637)	(62.581)	(129.222)	(121.774)	(59.656)	(1.358.630)	(275.957)	(648.646)	563.755	(4.082.650)
Rezultat iz operativnih aktivnosti	61.255	58.962	(296.401)	17.831	15.538	80.430	12.848	(5.488)	63.852	26.550	1.742	(98.221)	(2.487)	(63.589)
Finansijski prihodi	58.498	13.359	15.253	6.360	1.006	3.541	436	3.682	4.325	12.642	648	6.283	(14.363)	111.670
Finansijski rashodi	(309.975)	(28.144)	(106.558)	(1.220)	(2.275)	(51.813)	(4.582)	(1.891)	(157)	(1.556)	(3)	(5.533)	4.373	(509.334)
Neto finansijski rezultat	(251.477)	(14.785)	(97.305)	5.140	(1.269)	(48.272)	(4.146)	1.791	4.168	11.086	645	750	(9.990)	(397.664)
Gubitak prije oporezivanja	(190.222)	44.177	(387.706)	22.971	14.269	32.158	8.702	(3.697)	68.020	37.636	2.387	(97.471)	(12.477)	(461.253)
Porezni rashod	2.556	-	-	-	-	-	-	-	-	(7.272)	(480)	(866)	-	(6.061)
Neto gubitak	(187.666)	44.177	(387.706)	22.971	14.269	32.158	8.702	(3.697)	68.020	30.364	1.907	(98.336)	(12.477)	(467.314)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2012. godine

	Imovina i obveze 31.12.2012.	Upravljanje	Distribucija	Prijevoz	Čišćenje i odvoz otpada	Upravljanje odjelj. javnih res.	Gradnji preduzeta nova	Usluge parkiranih	Skladištenje i učinkovitost	Prodaja distribuc. plin	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
	objektima	vode	putnika					3	i našem				
Nekretnine, poslovanja i oprema	1.566.947	4.892.797	2.795.120	165.990	113.136	517.405	153.987	370.395	68.509	1.284.569	43.203	3.081.106	- 15.033.194
Namjenska imovina	2.423	19.819	17.172	1.832	77	-	212	524	28	7.657	894	3.808	- 54.446
Investicijske nekretnine	1.477.199	-	-	-	-	-	-	-	889.206	-	-	397.981	- 2.764.386
Zalje	8	14.430	45.544	9.690	31.484	623.768	380	1.111	60	5.893	16.862	38.264	- 788.494
Potraživanja od kupaca, neto	16.275	490.009	29.025	70.546	9.183	999	31.891	11.150	1.006	270.567	104.853	52.287	- 1.087.791
Neraspoređena imovina	4.103.028	82.741	606.569	162.146	262.307	108.223	176.133	4.175	440.727	224.973	54.616	124.176	(3.676.916) 2.674.888
Ukupna imovina	7.165.880	5.499.796	3.496.420	410.204	416.187	1.250.395	362.683	1.276.561	510.390	1.773.649	220.428	3.697.622	(3.676.916) 22.403.199
Izdane obveznice	2.263.687	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 2.263.687
Obvezne prema dobavljacima	49.348	207.536	328.567	43.275	65.723	8.083	5.246	9.765	12.245	198.912	19.890	111.714	- 1.060.204
Obvezne prema zaposlenima	3.707	10.174	30.896	10.445	4.789	97	3.165	2.401	326	7.644	3.933	15.743	- 93.130
Kapital i neraspoređene obvezne	4.849.138	5.282.096	3.137.157	356.484	345.665	1.242.216	354.172	1.204.395	497.819	1.567.093	196.605	3.570.165	(3.676.916) 18.986.078
Ukupna glavnica i obvezne	7.165.880	5.499.796	3.496.420	410.204	416.187	1.250.395	362.683	1.276.561	510.390	1.773.649	220.428	3.697.622	(3.676.916) 22.403.199
31.12.2012. Ostale segmentalne informacije													
Kapitalni izdatci:	49.353	140.391	34.574	11.968	4.327	6.692	1.053	23.491	141	74.661	2.034	27.240	- 345.825
Materijalna imovina	17.675	140.301	23.596	11.040	4.327	6.592	1.053	23.489	2	68.647	1.877	25.660	- 324.349
Nematerijalna imovina	1.678	-	10.978	928	-	-	-	2	138	6.014	157	1.580	- 21.476
Amortizacija i umanjenje imovine	66.703	160.719	139.379	9.903	5.896	39.813	12.228	4.557	11.817	125.158	2.638	42.910	621.721

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

5. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2011. godine

Imovina i obveze 31.12.2011.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevoz Putnika	Čišćenje i odvoz otpada	Upravlji i održ. javnih cesta	Gradnja i prodaja stanova	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Skupljanje i odvoz smeća	Prodaja i distribuc. plina	Ostalo	Eliminacija	Ukupno	
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.615.975	4.935.006	2.909.008	184.340	114.303	528.804	178.996	355.060	78.496	1.321.152	43.646	3.100.680	-	15.345.469
Nematerijalna imovina	1.284	2.335	8.344	1.554	105	-	408	777	38	2.710	1.054	3.003	-	21.622
Investicijske nekretnine	1.508.886	-	-	-	-	-	-	-	908.279	-	-	406.518	-	2.823.683
Zajmove	15	32.132	48.245	9.059	28.625	654.717	650	1.131	60	6.606	21.093	37.687	-	840.020
Potraživanja od kupaca	17.354	431.178	23.032	75.906	14.693	16.303	34.733	16.554	2.345	263.537	73.312	51.317	-	1.020.274
Neraspoređena imovina	3.863.890	135.432	713.151	102.900	246.932	115.284	106.507	8.769	389.929	168.307	76.310	145.198	(3.134.965)	2.937.743
Ukupna imovina	7.007.406	5.636.083	3.701.780	353.858	404.058	1.315.108	321.294	1.290.580	470.870	1.762.312	216.426	3.744.403	(3.134.965)	22.988.811
Izdane obveznice	2.259.126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.259.126
Obveze prema dobavljačima	61.561	212.597	265.271	27.340	90.439	58.956	5.994	16.237	26.089	200.276	17.325	99.675	-	1.062.159
Obveze prema zaposlenima	3.705	9.635	37.370	10.552	4.789	118	3.253	2.451	346	4.008	3.801	16.969	-	97.077
Kapitali i neraspoređene obveze	4.682.613	5.313.850	3.399.140	315.906	309.430	1.296.034	312.047	1.271.891	444.436	1.558.029	154.219	3.627.759	(3.134.965)	19.550.449
Ukupna glavnica i obveze	7.007.406	5.636.082	3.701.781	353.858	404.058	1.315.107	321.294	1.290.579	470.871	1.762.313	216.425	3.744.403	(3.134.965)	22.988.811
31.12.2011. Ostalo segmentalne informacije														
<i>Kapitalni izdaci:</i>														
Materijalna imovina	38.250	127.837	35.880	3.993	17.878	5.699	989	21.827	8.776	60.499	1.413	23.163	-	346.204
Nematerijalna imovina	37.295	127.837	32.488	3.779	17.797	5.699	989	21.827	8.776	59.924	982	21.448	-	338.841
<i>Amortizacija i umanjenje imovine</i>	966	-	3.392	214	81	-	-	-	-	575	431	1.715	-	7.363
	58.338	157.933	130.104	10.265	4.657	39.413	12.359	5.606	12.577	123.006	2.648	44.565	-	601.260

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2012.	2011. prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od subvencija i potpora	744.957	756.055
Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda	244.099	241.484
Naplaćena otpisana potraživanja	88.902	54.459
Prihodi od ukidanja rezerviranja	62.070	90.891
Naplate šteta	17.329	50.756
Prihodi od prodaje dugotrajne imovine, viškova i procjena	6.562	6.109
Ostali poslovni prihodi	104.063	96.424
	1.267.982	1.296.178

Prihodi od subvencija i potpora u najvećoj mjeri ostvareni su od Grada Zagreba a obuhvaćaju:

- financijske potpore iz proračuna Grada za namjene koje su odobrene od Skupštine,
- financijske potpore za otplatu dospjelih kredita (glavnice, kamata, naknada).

	2012.			2011. Prepravljeno		
	Grad Zagreb (u tisućama kuna)	Ostali (u tisućama kuna)	Ukupno (u tisućama kuna)	Grad Zagreb (u tisućama kuna)	Ostali (u tisućama kuna)	Ukupno (u tisućama kuna)
	ZET	628.042	18.311	646.353	593.916	18.822
Ostali	96.802	1.802	98.604	117.166	26.151	143.317
Ukupno	724.844	20.113	744.957	711.082	44.973	756.055

Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda iskazuju se u skladu s MRS 20 Državne potpore, tijekom razdoblja korištenja i sustavno su povezani s odnosnim troškovima (amortizacijom) - vidi bilješku 3(t).

6. OSTALI PRIHODI (NASTAVAK)

Prihodi od ukidanja rezerviranja u najvećoj mjeri se odnose na:

	2012.	2011.
	Prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
a) za primanja zaposlenika	10.280	33.639
b) po sudskim sporovima po procjeni odvjetnika	11.470	30.430
c) za godišnje odmore i ostalo	40.320	23.090
d) po izračunima budućih troškova održavanja odlagališta Jakuševac	-	3.732
	62.070	90.891

Prihodi od naplate šteta, ugovornih kazni i drugih prihoda u najvećoj mjeri se odnose na:

	2012.	2011.
	prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodovanje više ukalkuliranih troškova za objekat Sopnicu po okončanim situacijama izvođača radova	1.646	27.061
Prihodi od naplaćenih šteta i ugovornih kazni	13.470	20.794
Ostalo (prihodi od otpisa obveza, odobrenih popusta i sl.)	2.213	2.901
	17.329	50.756

Prihodi od naplaćenih šteta i ugovornih kazni u značajnoj mjeri se odnose na podružnicu Stanogradnju (iznos od 5,8 milijuna kuna) koja je izvođačima radova na objektu Sopnica sukladno ugovorima o građenju, zaračunala troškove ugovorne kazne kao i troškove za otklanjanje nedostataka.

Ostali poslovni prihodi obuhvaćaju prihode iz interne realizacije, prihode od viškova te ostale nespomenute prihode.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

7. MATERIJALNI TROŠKOVI I USLUGE

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi utrošene energije	281.232	272.766
Troškovi sirovina i materijala	264.787	249.185
Otpis sitnog inventara	18.380	19.342
a) <i>Ukupno materijalni troškovi</i>	564.399	541.293
b) <i>Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih prozvoda</i>	10.254	28.382
c) <i>Troškovi prodane robe</i>	1.313.143	1.229.050
Usluge najamnina i zakupnina	209.502	214.161
Usluge održavanja	138.060	130.348
Komunalne usluge i naknade	114.129	107.312
Troškovi kooperanata	63.476	57.319
Troškovi prijevoznih usluga	42.407	38.655
Usluge obrade podataka i održavanja računanih programa	36.749	35.923
Premije osiguranja	31.515	31.572
Intelektualne usluge	29.745	27.129
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	9.658	13.465
Usluge reklame i promidžbe	6.571	6.660
Ostale vanjske usluge	59.456	47.885
d) <i>Ukupno vanjske usluge</i>	741.268	710.429
	2.629.064	2.509.154

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

8. TROŠKOVI OSOBLJA

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi neto plaća i naknade	1.009.450	1.014.423
Troškovi poreza i doprinosa	685.871	698.222
Naknade troškova zaposlenima i izdaci za ostala materijalna prava	168.494	130.313
	1.863.815	1.842.958
Broj zaposlenih na 31. prosinca	12.575	12.731

Ukupni troškovi osoblja u 2012. u odnosu na 2011. bilježe neto povećanje za oko 21 milijun kuna, pri čemu troškovi plaća bilježe smanjenje za oko 17 milijuna kuna, dok materijalna prava zaposlenih rastu za oko 38 milijuna kuna. Prosječan broj zaposlenika na osnovi ostvarenih sati rada plaćenih od strane Grupe u 2012. godini iznosi 12.532.

Rast materijalnih prava zaposlenika posljedica su povećanja cijena javnog prijevoza od 01.03.2012.g. (za 11,1 milijuna kuna), više isplaćenih troškova otpremnina (za 21,1 milijuna kuna) i više isplaćenih troškova jubilarnih nagrada i ostalih troškova (za 5,8 milijuna kuna).

Naknade troškova zaposlenima i ostala materijalna prava zaposlenih obuhvaćaju naknade koje su regulirane Kolektivnim ugovorom kao npr. naknade troškova prijevoza na posao i sa posla do visine troškova javnog prijevoza, prigodne nagrade i darove zaposlenicima (jubilarne nagrade, božićnica, uskrsnica, regres i sl.), troškove obrazovanja i stručnog usavršavanja i drugo.

9. AMORTIZACIJA

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 18)	611.259	594.869
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 17)	10.462	6.391
Obračunati PDV na amortizaciju osobnih vozila	1	-
	621.722	601.260

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

10. OSTALI TROŠKOVI

	2012.	2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Upravni i sudski troškovi	16.849	14.011
Porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	6.687	7.581
Članarine strukovnim zajednicama (HGK, turistička zajednica i druge)	6.021	3.916
Reprezentacija	2.365	1.653
Troškovi stručne literature	1.375	1.208
Spomenička renta i troškovi zaštite okoliša	841	996
Naknade članovima Nadzornog odbora	802	1.230
Ostali troškovi	947	445
	35.887	31.040

11. VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE KRATKOTRAJNE I DUGOTRAJNE IMOVINE

	2012.	2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Vrijednosno usklajenje kratkotrajne imovine	179.174	152.765
Vrijednosno usklajenje dugotrajne imovine	64.896	122.336
	244.070	275.101

U okviru vrijednosnog usklajenja dugotrajne imovine iskazani su i nerealizirani gubici nastali uslijed promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine u iznosu od 59,2 milijuna kuna (2011.: nerealizirani gubitak u iznosu od 118,8 milijuna kuna).

12. REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	2012.	2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Rezerviranja po MRS 19 za primanja zaposlenih	37.841	10.328
Rezerviranja za započete sudske sporove	34.068	9.586
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	23.165	38.505
Rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava	11.172	-
	106.246	58.419

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

---

13. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kazne, penali i naknade šteta	27.219	21.528
Otpisana potraživanja	5.923	19.031
Darovanja, donacije i sponzorstva	2.766	2.066
Sadašnja vrijednost rashodovane i prodane imovine	2.039	2.531
Ostali poslovni rashodi	12.669	15.740
	50.616	60.896

Rashodi od naknada šteta u najvećoj mjeri se odnose na podružnicu ZGOS za eko rentu koja se plaća po cijeni od 50 kn/toni odloženog komunalnog otpada na odlagalištu Jakuševac.

Otpisana potraživanja u 2012. godini u najvećoj mjeri se odnose na podružnicu Čistoča (u 2011. na Zagreparking) uslijed otpisa nenaplativih potraživanja.

Ostali poslovni rashodi odnose se na manjkove, nabavnu vrijednost prodanih zaliha, naknadno utvrđene troškove i ostale nespomenute rashode.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

14. FINANCIJSKI PRIHODI

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijski prihodi iz odnosa s nepovezanim društvima	58.205	109.763
Financijski prihodi iz odnosa s povezanim društvima	44	350
Ostali financijski prihodi	8.007	1.557
	66.256	111.670

Financijski prihodi odnose se na:

	2012.	2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od kamata	41.878	36.846
Pozitivne tečajne razlike	15.353	62.231
Ostali financijski prihodi	9.025	12.593
	66.256	111.670

Ostali financijski prihodi u najvećoj mjeri se odnose na prihode nastale diskontiranjem potraživanja i obveza te ostale finansijske prihode.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

15. FINANCIJSKI RASHODI

	2012.	2011.
	prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijski rashodi iz odnosa sa nepovezanim društvima	401.720	505.906
Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim društvima	36	1.593
Ostali financijski rashodi	1.553	1.835
	403.309	509.334

Financijski rashodi iz odnosa sa nepovezanim društvima odnose se na:

	2012.	2011.
	prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kamate	324.924	302.357
Kamate po leasingu	54.712	60.019
Negativne tečajne razlike	20.211	143.527
Ostalo	1.873	3
	401.720	505.906

Financijski rashodi u 2012. godini bilježe smanjenje u odnosu na 2011. godinu zbog smanjenje negativnih tečajnih razlika, obzirom da je u 2011. godini rast tečaja EUR u odnosu na kunu bio znatno viši nego što je bilo u 2012. godini.

Ostali financijski rashodi u najvećoj mjeri se odnose na rashode od diskonta potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

16. POREZ NA DOBIT

Grupa nije porezni obveznik već su to njezine članice. Porez na dobit se obračunava primjenom stope od 20% na oporezivu dobit.

Porez na dobit priznat u dobiti ili gubitku

	2012.	2011.
	prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Porezni rashod obuhvaća:		
Tekući porez tekuće godine	(7.217)	(8.272)
Odgođene porezne troškove temeljem nastanka i poništenja privremenih razlika	(1.601)	2.211
Ukupno porezni rashod	(8.818)	(6.061)

Odnos između računovodstvene dobiti i poreznog rashoda tekuće godine:

	2012.	2011.
	prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Gubitak prije oporezivanja		
	(335.996)	(461.253)
Porez na dobit po stopi od 20% (2011: 20%)		
Učinak trajnih razlika (neto)	167.502	21.886
Učinak privremenih razlika priznatih kao odgođena porezna imovina	7.285	(1.567)
Učinak nepriznatih i neiskorištenih poreznih gubitaka	(98.770)	77.993
Porezni rashod priznat u dobit ili gubitak	8.818	6.061

Neiskorišteni porezni gubici:

	2012.	2011.
	prepravljeno	
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine		
	(774.657)	(522.834)
Povećanje u tijeku godine		
	(634)	(251.823)
Smanjenje u tijeku godine		
	493.850	-
Stanje na kraju godine	(281.441)	(774.657)

Preneseni porezni gubici nastali 2009. godine istječu u 2014. godini, a gubici nastali 2010. godine u 2015. godini.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

16. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Stanje odgođenih poreza – odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza

	Početno stanje (u tisućama kuna)	Priznato u dubit ili gubitak (u tisućama kuna)	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (u tisućama kuna)	Knjiženo izravno u glavnici (u tisućama kuna)	Zaključno stanje (u tisućama kuna)
<i>Privremene razlike</i>					
Rezerviranja	53.976	5.620	-	-	59.596
Potraživanja iskazana po fer vrijednosti	1.118	(598)	-	-	520
Vrijednosna usklađenja zemljišta	7.477	(7.431)	-	-	46
Revalorizacija zemljišta	688.304	-	(41)	-	688.263
Nekretnine, postrojenja i oprema	438	-	-	(100)	338
Revalorizacija finansijske imovine	1.138	-	9	-	1.147
Prihod budućih razdoblja	3.613	-	-	-	3.613
<i>Neiskorišteni porezni gubici i porezne olakšice</i>					
Porezni gubici	400	28	-	-	428
Porezne olakšice	3.801	780	-	-	4.581
Odgodenia porezna imovina	<u>66.772</u>	<u>(1.601)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>65.171</u>
Odgodenie porezne obveze	<u>693.493</u>	<u>-</u>	<u>(32)</u>	<u>(100)</u>	<u>693.361</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

16. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Stanje odgodenih poreza – odgodena porezna imovina i odgodena porezna obveza (nastavak)

2011. prepravljena	Početno stanje	Priznato u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u glavnici	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Privremene razlike</i>					
Rezerviranja	60.064	(6.088)	-	-	53.976
Potraživanja iskazana po fer vrijednosti	1.242	(124)	-	-	1.118
Vrijednosna usklađenja zemljišta	-	7.477	-	-	7.477
Revalorizacija zemljišta	514.727	-	173.573	4	688.304
Nekretnine, postrojenja i oprema	575	-	-	(137)	438
Revalorizacija finansijske imovine	1.198	-	(60)	-	1.138
Prihod budućih razdoblja	3.613	-	-	-	3.613
<i>Neiskoristeni porezni gubici i porezne olakšice</i>					
Porezni gubici	756	(356)	-	-	400
Porezne olakšice	2.499	1.302	-	-	3.801
Odgodena porezna imovina	64.561	2.211	-	-	66.772
Odgodene porezne obveze	520.113	-	173.513	(133)	693.493

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Nabavna vrijednost	199.397	157.385	152.675
Ispravak ili umanjenje vrijednosti	(144.951)	(135.763)	(132.253)
	54.446	21.622	20.422

Struktura nematerijalne imovine dana je u nastavku:

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Patenti, koncesije i slična prava	22.324	11.646	9.428
Izdaci za razvoj	17.859	381	1.220
Nematerijalna imovina u pripremi	7.592	3.462	4.009
Ostala nematerijalna imovina	6.671	6.133	5.765
	54.446	21.622	20.422

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

17. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

	Izdaci za razvoj	Patenti, licencije i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nematerijalna imovina
NABAVNA VRJEDNOST					
Stanje 01.01.2011. prepravljeno					
Nove nabave	-	442	1.640	5.281	152.675
Prijenos sa imovine u pripremi	-	6.025	472	(5.582)	7.363
Reklasifikacija (prijenos sa/na)	-	124	-	(124)	915
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(3.038)	(408)	(122)	-
Stanje 31.12.2011. prepravljeno					
Nove nabave	-	56.842	55.038	3.462	157.385
Prijenos sa imovine u pripremi	20.313	1.760	2.408	17.308	21.476
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	14.675	-	(13.178)	21.810
Stanje 31.12.2012.					
	60.356	75.152	56.297	7.592	199.397
ISPRAVAK I UMANJENJE VRJEDNOSTI					
Stanje 01.01.2011. prepravljeno					
Amortizacija	38.823	45.861	47.569	-	132.253
Vrijednosno usklađenje	397	4.251	1.743	-	6.391
Rashodi, otuđenja i prodaje	442	-	-	-	442
Stanje 31.12.2011. prepravljeno					
Amortizacija	39.662	47.196	48.905	-	135.763
Rashodi, otuđenja i prodaje	2.835	5.757	1.870	-	10.462
Stanje 31.12.2012.					
	42.497	52.828	49.626	-	144.951
NETO KNJIGOVODSTVENA VRJEDNOST					
Stanje 01.01.2011. prepravljeno					
	1.220	9.428	5.765	4.009	20.422
Stanje 31.12.2011. prepravljeno					
	381	11.646	6.133	3.462	21.622
Stanje 31.12.2012.					
	17.859	22.324	6.671	7.592	54.446

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Nabavna ili procijenjena vrijednost	22.708.969	22.475.772	21.513.727
Ispravak ili umanjenje vrijednosti	(7.728.472)	(7.187.287)	(6.811.003)
	14.980.497	15.288.485	14.702.724
Predujmovi	52.697	56.984	70.733
Ukupno	15.033.194	15.345.469	14.773.457

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme:

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Građevinski objekti	7.877.233	8.131.113	8.332.433
Zemljište	4.412.410	4.411.877	3.525.249
Alati i transportna sredstva	1.627.593	1.717.788	1.805.309
Materijalna imovina u pripremi	643.436	624.296	640.313
Postrojenja i oprema	369.545	353.124	349.259
Biološka imovina	28	19	14
Ostala materijalna imovina	50.252	50.268	50.147
	14.980.497	15.288.485	14.702.724

Kretanje predujmova:

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Početno stanje	56.984	70.733	141.761
Povećanje	2.026	622	172
Smanjenje	(6.313)	(14.371)	(71.200)
Zaključno stanje	52.697	56.984	70.733

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

(u tisućama kuna)	Zemljište	Građevinski objekti i zgrada	Postrojenja i oprema	Alati i transportna sredstva	Bioška imovina	Ostala materijalna imovina	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno materijalna imovina
NABAVNA ILI PROCUJENUVA VRJEDNOST								
Stanje 01.01.2011. prepravljeno								
Nove nabave	3.655.249	13.012.376	1.267.383	3.017.990	269	50.147	640.313	21.513.727
Prijenos sa imovine u pripremi	551	36.048	31.136	18.575	20	7	252.504	338.841
Reklasifikacija (prijenosi saima)	30.401	153.129	59.380	13.939	-	130	(257.974)	(915)
Revalorizacija	-	1.258	-	(1.105)	-	-	(153)	-
Vrijednosno usklađenje	-	-	-	-	-	-	-	867.887
Rashodi, otuđenja i prodaje	867.887	-	-	-	-	-	(1.020)	(1.020)
Prijenos na zahtjeve	-	-	-	-	-	-	(221.857)	(221.857)
Stanje 31.12.2011. prepravljeno	(11.978)	(68.233)	(80.939)	(72.485)	(30)	(16)	134	(9.508)
Nove nabave	4.412.102	13.134.578	1.277.366	2.976.914	259	50.268	624.295	22.475.772
Prijenos sa imovine u pripremi	188	15.751	27.813	11.600	15	-	263.982	324.349
Donos sa zahtja	-	118.407	79.801	16.843	-	-	(236.861)	(21.810)
Vrijednosno usklađenje	634	15.313	775	122	-	-	5.208	22.052
Rashodi, otuđenja i prodaje	(26)	(604)	(5)	(1)	-	-	(726)	(726)
Stanje 31.12.2012.	(263)	(4.234)	(40.543)	(28.312)	(22)	(16)	(17.278)	(90.668)
ISPRAVAK VRJEDNOSTI								
Stanje 01.01.2011. prepravljeno	-	4.670.943	918.124	1.212.681	265	-	-	6.811.003
Amortizacija	-	391.374	83.149	120.331	15	-	-	594.869
Vrijednosno usklađenje	225	-	395	-	-	-	-	620
Reklasifikacija (prijenosi saima)	-	-	1.426	(1.426)	-	-	-	-
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(67.852)	(78.863)	(72.460)	(30)	-	-	(219.205)
Stanje 31.12.2011. prepravljeno	225	5.003.465	924.231	1.239.126	240	-	-	7.187.287
Amortizacija	-	402.243	91.293	117.717	6	-	-	611.259
Vrijednosno usklađenje	-	-	-	-	-	-	-	4.759
Reklasifikacija (prijenosi saima)	-	(20)	(93)	113	-	-	-	4.759
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(3.800)	(39.780)	(27.383)	(22)	-	-	(74.833)
Stanje 31.12.2012.	225	5.401.988	976.661	1.349.573	224	-	911	7.728.472
SADAŠNJA VRJEDNOST								
Stanje 01.01.2011. prepravljeno	3.625.249	8.332.433	349.259	1.006.309	14	50.147	640.313	14.702.724
Stanje 31.12.2011. prepravljeno	4.411.877	8.131.113	351.124	1.717.788	19	50.268	624.296	15.288.485
Stanje 31.12.2012.	4.412.410	7.877.233	369.545	1.627.593	28	50.252	643.436	14.980.497

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Grupa je u procesu upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Kako pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sredene, proces uknjižbe traje duže nego kod novoizgrađenih objekata. Vlasnik Grad Zagreb, dao je značajan dio imovine na upravljanje Grupi. Status te imovine još nije u potpunosti reguliran. Dio imovine je od osnivanja Grupe uknjižen a za preostalu imovinu traje postupak rješavanja trenutnog statusa.

U nastavku je prikazana struktura vlasništva nad dugotrajnom imovinom (zemljištem i građevinskim objektima):

Zemljišta (revalorizirana vrijednost)

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Knjižno vlasništvo	3.332.411	2.931.971	2.585.140
Vanknjžno vlasništvo s temeljem za upis	703.001	1.193.017	626.515
Vanknjžno vlasništvo bez temelja za upis	376.998	286.889	313.594
	4.412.410	4.411.877	3.526.249

Građevinski objekti (nabavna vrijednost)

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Knjižno	3.674.740	3.276.717	2.348.682
Vanknjžno s temeljem za upis	1.152.433	1.684.036	1.625.946
Vanknjžno bez temelja za upis	630.913	436.982	1.362.233
Objekti komunalne infrastrukture	7.821.035	7.736.843	7.675.515
	13.279.121	13.134.578	13.012.376

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Provjera ostatka vrijednosti

U skladu sa zahtjevima MRS-a 16 (Nekretnine, postrojenja i oprema) koji je na snazi za tekuće obračunsko razdoblje, Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije. Pregledom nije utvrđena potreba za usklajivanjem ostatka vrijednosti za tekuće i prethodna razdoblja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Sukladno MRS-u 36, kada postoje naznake za umanjenje vrijednosti imovine, iskazana vrijednost trebala bi se usporediti s povrativom vrijednošću, te bi iznos povrativog trebao biti otpisan. Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući (i) neto prodajnu cijenu ako se imovina može prodati i (ii) "vrijednost u uporabi te imovine", koja predstavlja neto sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova temeljenih na razumnim i potkrepljivima pretpostavkama i najboljim saznanjima Uprave o budućim ekonomskim uvjetima poslovanja i planovima. Uprava vjeruje da je iskazani iznos materijalne i nematerijalne imovine u prethodnoj tablici moguće povratiti poslovanjem kroz buduće razdoblje.

Nekretnine i pokretnine u zalogu

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Osiguranje kredita zalogom nekretnina	83.530	91.798	98.625
Osiguranje kredita zalogom pokretnina	53.375	61.000	78.401
	136.905	152.798	177.026

Kapitalizacija troškova posudbe po MRS 23

U 2012. godini Grupa je kapitalizirala troškove posudbe u iznosu od 17.872 tisuća kuna (2011. godine: 14.890 tisuća kuna). Ponderirana kamatna stopa temeljem koje je vršena kapitalizacija kamata iznosila je 5,7%.

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Najam

Tijekom 2009. i 2008. godine, Grupa kao najmodavac je ugovorila niz ugovora o najmu, koji su u priloženim konsolidiranim finansijskim izvještajima evidentirani i prezentirani kao operativni najam. Početna klasifikacija tih ugovora nije u skladu s odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 17 – "Najmovi" (MRS 17), koji između ostalog navodi da se najam klasificira kao finansijski najam ako je sadašnja vrijednost minimalnih budućih plaćanja po ugovoru približno jednaka fer vrijednosti imovine u najmu, što je karakteristično za prije navedene najmove koje je Grupa skloplila.

19. ULAGANJA U NEKRETNINE

	31.12.2012. prepravljen (u tisućama kuna)	31.12.2011. (u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	2.823.683	2.942.460
Promjena fer vrijednosti (neto)	(59.297)	(118.777)
Stanje 31. prosinca	2.764.386	2.823.683

Tijekom 2012. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni gubici uslijed promjene fer vrijednosti u iznosu od 59.297 tisuća kuna, koji su uključeni u račun dobiti i gubitka za 2012. godinu (bilješka 11).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

20. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Kratkoročni dio			
Ulaganja do dospijeća po amortiziranom trošku	40.279	56.813	23.343
	40.279	56.813	23.343
Dugoročni dio			
Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti	521	543	617
Ulaganja do dospijeća po amortiziranom trošku	115.083	114.416	113.015
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.918	6.868	7.175
	122.522	121.827	120.807

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	521	543	617
Kratkoročni dio	-	-	-
Dugoročni dio	521	543	617

U okviru **sudjelujućih interesa** evidentirana je finansijska imovina (dionice) koja se vodi po fer vrijednosti uz prikaz promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Iskazane dionice odnose se na manjinski udjeli u vlasništvu Zagrebačke banke d.d. i Samoborske banke d.d. prema kojima Grupa nema značajnijeg utjecaja.

20. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Ulaganja do dospijeća iskazana po amortiziranom trošku

	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Depoziti s dospijećem dužim od jedne godine	115.083	114.415	113.014
Depoziti s dospijećem do jedne godine	33.686	53.544	20.619
Ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća	6.593	3.270	2.725
	155.362	171.229	136.358
<i>Kratkoročni dio</i>	40.279	56.813	23.343
<i>Dugoročni dio</i>	115.083	114.416	113.015

	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.918	6.868	7.175
<i>Kratkoročni dio</i>	-	-	-
<i>Dugoročni dio</i>	6.918	6.868	7.175

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

21. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. Prepravljeno (u tisućama kuna)
Dugoročni dio			
Potraživanja od povezanih strana	1.073.238	1.203.489	1.302.147
Potraživanja po ulaganju u državne obveznice	13.786	13.390	13.334
Potraživanja po zajmovima	15.908	15.385	18.632
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit	15.245	14.384	15.904
Ostala potraživanja	626.506	650.092	667.735
	1.744.683	1.896.740	2.017.752
Kratkoročni dio – bilješka 23 i bilješka 27			
Potraživanja od povezanih strana (bilješka 23)	132.443	132.176	128.659
Potraživanja po zajmovima s dospijećem dužim od 1 godine (bilješka 27)	1.429	1.846	1.884
Potraživanja po zajmovima s dospijećem do 1 godine (bilješka 27)	4.971	6.865	16.156
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit (bilješka 27)	1.930	1.911	2.497
Ostala potraživanja (bilješka 27)	28.320	28.442	27.918
	169.093	171.240	177.114

21. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

U okviru dugoročnih potraživanja od povezanih strana evidentirana su potraživanja za isporučene radove i usluge te dani zajmovi povezanim stranama.

Dugoročna potraživanja od povezanih društava

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Potraživanja od vlasnika	1.217.442	1.350.417	1.446.180
Vrijednosno usklađenje potraživanja od vlasnika	(11.761)	(14.752)	(15.374)
	1.205.681	1.335.665	1.430.806
<i>Kratkoročni dio</i>	132.443	132.176	128.659
<i>Dugoročni dio</i>	1.073.238	1.203.489	1.302.147

Potraživanja od vlasnika odnose se na potraživanje od Grada Zagreba za preuzeta jamstva po dugoročnim kreditima podružnice ZET u iznosu od 505.688 tisuća kuna (2011. godine: 609.735 tisuća kuna) te na potraživanja od Grada za financiranje 50%-tnih troškova najma sportskog objekta Arena Zagreb u iznosu od 655.337 tisuća kuna (2011. godine: 684.265 tisuća kuna), dok se ostatak od 44.656 tisuća kuna (2011. godine: 41.665 tisuća kuna) odnosi na potraživanje za izgrađene prometnice.

Potraživanje po ulaganju u državne obveznice

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Ulaganje u državne obveznice (stara devizna štednja)	17.218	16.815	16.694
Ispravak vrijednosti ulaganja u državne obveznice	(3.432)	(3.425)	(3.360)
	13.786	13.390	13.334
<i>Kratkoročni dio</i>	-	-	-
<i>Dugoročni dio</i>	13.786	13.390	13.334

21. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Potraživanja po zajmovima s rokom dospijeća dužim od 1 godine

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Dani dugoročni zajmovi nepovezanim društvima	2.112	3.206	3.774
Dani dugoročni zajmovi upravi i zaposlenicima	17.720	19.072	20.562
Ispravak vrijednosti danih zajmova	(2.494)	(5.047)	(3.820)
	<hr/> 17.338	<hr/> 17.231	<hr/> 20.516
<i>Kratkoročni dio</i>	1.429	1.846	1.884
<i>Dugoročni dio</i>	15.909	15.385	18.632

Potraživanja po zajmovima s rokom dospijeća do 1 godine

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Dani kratkoročni zajmovi nepovezanim poduzetnicima	37.551	39.687	46.845
Ispravak vrijednosti danih zajmova	(32.580)	(32.822)	(30.689)
	<hr/> 4.971	<hr/> 6.865	<hr/> 16.156
<i>Kratkoročni dio</i>	4.971	6.865	16.156
<i>Dugoročni dio</i>	-	-	-

21. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Potraživanja za prodaju na kredit

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Potraživanja za prodane stanove	19.986	22.088	24.176
Vrijednosno usklađivanje po diskontu	(2.811)	(5.793)	(5.775)
Diskontna stopa u %	7,2%	7,2%	6,2%
	<hr/> 17.175	<hr/> 16.295	<hr/> 18.401
Kratkoročni dio	1.930	1.911	2.497
Dugoročni dio	15.245	14.384	15.904

Potraživanja za prodane stanove diskontiraju se po stopi koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice, a koja je u 2012. godini iznosila 4,2% (u 2011. godini: 7,2%).

Ostala dugoročna potraživanja

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Potraživanja od države	651.942	674.600	691.252
Ostala potraživanja	2.884	3.934	4.401
	<hr/> 654.826	<hr/> 678.534	<hr/> 695.653
Kratkoročni dio	28.320	28.442	27.918
Dugoročni dio	626.506	650.092	667.735

Potraživanje od države u iznosu od 651.942 tisuća kuna (2011. godine 674.600 tisuća kuna) odnosi se na potraživanje od Vlade Republike Hrvatske za financiranje 50%-tnog najma dvorane Arena.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

22. ZALIHE

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Sirovine i materijal	116.888	133.299	140.069
Proizvodnja u tijeku	134.501	150.147	133.871
Gotovi proizvodi	512.203	527.369	531.170
Trgovačka roba (i nekretnine u prometu)	24.138	29.083	32.048
Predujmovi za zalihe	764	122	543
	788.494	840.020	837.701

Zalihe su razvrstane na sirovine i materijal koji se priznaju u trošak razdoblja u trenutku stavljanju u upotrebu, proizvodnju u tijeku, gotove proizvode, trgovačku robu i predujmove za zalihe.

Na poziciji proizvodnje u tijeku evidentirana je izgradnja stambeno poslovnih zgrada u naselju Sopnica Jelkovec i priprema izgradnje u naselju Podbrežje. Krajem 2009. godine dovršena je izgradnja stambeno poslovnih objekata u Sopnici Jelkovec. Zaliha proizvodnje u tijeku na 31. prosinca 2012. godine iznosi 128,3 milijuna kuna za dio objekata u Sopnici Jelkovec koji još nisu završeni te projektnu dokumentaciju i otkup zemljišta na lokaciji Podbrežje (2011. godina: 144,2 milijuna kuna).

Na poziciji gotovih proizvoda evidentirani su dovršeni stanovi i poslovni prostori u naselju Sopnica Jelkovec raspoloživi za prodaju, te na 31. prosinca 2012. godine njihova knjigovodstvena vrijednost iznosi 495 milijuna kuna (2011. godina: 511,8 milijuna kuna).

Trošak zaliha priznat kao rashod tekuće godine iznosi 10,2 milijuna kuna (2011. godine: 28,3 milijuna kuna) i odnosi se na iznos troška koji je priznat za prodane stanove (bilješka 7).

23. POTRAŽIVANJA OD POVEZANIH STRANA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Potraživanja od vlasnika	281.172	373.198	468.134
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja od vlasnika (bilješka 21)	132.443	132.176	128.659
	413.615	505.374	596.793

24. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Potraživanja od kupaca	1.728.536	1.616.270	1.602.199
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(640.745)	(595.996)	(515.945)
	1.087.791	1.020.274	1.086.254

Potraživanja od kupaca iskazana su po amortiziranom trošku. Na zakašnjele uplate obračunavaju se zakonske zatezne kamate. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca Grupa evidentira za sva potraživanja starija od 365 dana, a potraživanja dospjela u razdoblju 120-365 dana ispravljaju se na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg finansijskog položaja kupca.

Struktura potraživanja od kupaca analizira se minimalno 2 puta godišnje, po dospjelim nenaplaćenim potraživanjima šalju se opomene kupcima a za sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca pokreće se postupak prisilne naplate dospjelih potraživanja (ovrhe i sudske tužbe).

Potraživanja za isporuku komunalnih usluga građanima i gospodarstvu nisu osigurana nikakvim finansijskim instrumentima. Potraživanja za isporuku ostalih usluga prema gospodarstvu iz segmenta tržišnih djelatnosti osigurana su različitim finansijskim instrumentima (mjenice, zadužnice, bankovne garancije i sl.).

24. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Kod utvrđivanja mogućnosti naplate nekog potraživanja uzima se u obzir djelatnost iz koje je formirano potraživanje (komunalne ili tržišne djelatnosti - zbog različitih čimbenika koji utječu na formiranje cijene i uvjeta isporuke usluga) i subjekt kojem je isporučena usluga (građanstvo ili privreda - zbog različitog roka zastare). Komunalna djelatnost regulirana je posebnim zakonima i potraživanja nisu osigurana finansijskim instrumentima. Potraživanja od kupaca iz ostalih djelatnosti osigurana su različitim instrumentima osiguranja naplate (mjenice, zadužnice i sl.).

Društvo je na datum izvještajnog razdoblja evidentiralo ispravak vrijednosti svih potraživanja starijih od 365 dana a prema procjeni povjerenstava za utvrđivanje mogućnosti naplate potraživanja od kupaca i dio potraživanja dospjelih prije 365 dana (u razdoblju od 120 do 365 dana) jer je iskustvo pokazalo da je naplata tih potraživanja upitna.

Starosna analiza dospjelih i neumanjenih potraživanja:

	2012.	2011.
	Prepravljeno (u tisućama kuna)	Prepravljeno (u tisućama kuna)
0-60 dana	203.030	176.287
60-180 dana	94.405	98.492
180-365 dana	84.117	79.936
preko 365 dana	253.118	232.747
	634.670	587.462

Dospjela i neumanjena potraživanja preko 365 dana odnose se na potraživanja Grupe u svoje ime, a za tuđi račun (potraživanja za pročišćavanje vode za račun društvo ZOV).

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja:

	2012.	2011.
	Prepravljeno (u tisućama kuna)	Prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	595.996	515.946
Priznati gubici uslijed umanjenja potraživanja	158.774	153.538
Otpis nenaplativih potraživanja	(25.122)	(19.029)
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(88.903)	(54.459)
Stanje na kraju godine	640.745	595.996

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

24. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Starosna analiza umanjenih potraživanja od kupaca

	2012.	2011.	Prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
120-180 dana	2.690	2.004	
180-365 dana	8.325	6.480	
preko 365 dana	629.730	587.512	
	640.745	595.996	

25. POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIH

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	prepravljeno	prepravljeno	prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od zaposlenih	4.552	3.652	3.453
Ispravak vrijednosti potraživanja od zaposlenih	(1.346)	(1.348)	(1.372)
	3.206	2.304	2.081

26. POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	prepravljeno	prepravljeno	prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja za PDV	14.732	10.004	2.644
Potraživanja od HZZO-a	6.071	5.303	7.700
Potraživanja za više uplaćeni porez na dobit	1.632	2.038	6.214
Ostala potraživanja za poreze, doprinose i naknade	1.328	841	1.200
	23.763	18.186	17.758

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

27. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	92.270	72.084	72.697
Dani predujmovi	41.485	8.066	9.930
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja (bilješka 21)	36.650	39.064	48.455
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta	1.319	968	1.588
Ispravak vrijednosti danih predujmova	(2.398)	(2.398)	(2.398)
Ostala potraživanja	1.593	8.040	7.298
	170.919	125.824	137.570

Pozicija unaprijed plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda sastoji se od unaprijed plaćenih troškova koji terete sljedeće poslovno razdoblje, obračunatih prihoda koji nisu mogli biti fakturirani, obračunatih kamata i naknada po kreditima koje se raspoređuju na troškove razdoblja prema efektivnoj kamatnoj stopi kroz razdoblje otplate kredita, odgođenih troškova izdavanja obveznica (diskont koji se raspoređuje godišnje na troškove razdoblja prema efektivnoj kamatnoj stopi do 2017. godine).

28. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Žiro račun kunski	77.694	131.263	113.974
Blagajna	1.985	1.669	1.819
Žiro račun devizni	3.013	3.200	2.071
Blagajna devizna	8	11	20
Ostala novčana sredstva (sudski depoziti i sl.)	8.030	7.760	7.571
	90.730	143.903	125.455

29. KAPITAL

a) Temeljni kapital

Društvo je u 100%-tom vlasništvu Grada Zagreba. Na dan 31. prosinca 2012. godine temeljni kapital Grupe iznosi 4.208.629 tisuća kuna (31. prosinca 2011. godine: 4.208.629 tisuća kuna).

b) Pričuve iz revalorizacije nekretnina

Revalorizacijska pričuva formirana je iz revalorizacije zemljišta i finansijske imovine raspoložive za prodaju. Kod prodaje revalorizirane imovine, dio revalorizacije koji se odnosi na revaloriziranu imovinu se prenosi na zadržanu dobit.

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	2.856.988	2.162.696
Povećanje iz revalorizacije	(206)	867.865
Odgodena porezna obveza iz revalorizacije	41	(173.573)
Stanje na kraju godine	2.856.823	2.856.988

c) Pričuve iz revalorizacije ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	4.595	4.801
Povećanje iz revalorizacije	47	(258)
Odgodena porezna obveza iz revalorizacije	(9)	52
Stanje na kraju godine	4.633	4.595

29. KAPITAL (NASTAVAK)

d) Ostale pričuve

Ostale pričuve iskazane u izvještaju o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine u iznosu od 97.300 tisuća kuna odnose se na temeljni kapital dva pripojena društva 2001. godine (Grad mladih Granešina d.o.o. i Omladinski turistički centar d.o.o.) jednoj od podružnica, a za koji nije provedeno povećanje temeljnog kapitala u iznosu od 15.125 tisuća kuna, te na pričuve formirane po Odluci skupštine za darovanu imovinu od Grada Zagreba u iznosu od 82.175 tisuća kuna.

e) (Preneseni gubitak) / zadržana dobit

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	292.449	761.400	789.672
Gubitak godine	(346.696)	(468.951)	(28.272)
Stanje 31. prosinca	(54.247)	292.449	761.400

f) Nevladajući udjeli

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	1.068	(569)	236
Dobit / (gubitak) godine	1.882	1.637	(805)
Stanje 31. prosinca	2.950	1.068	(569)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

30. REZERVIRANJA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19	297.979	269.878	300.322
Rezerviranja za sudske sporove	156.928	135.521	149.759
Rezerviranja za sanaciju odlagališta	35.022	24.294	28.024
Tekuće dospijeće	(67.630)	(35.171)	(40.588)
	422.299	394.522	437.517
<i>Kratkoročna obveza (bilješka 40)</i>	67.630	35.171	40.588
<i>Dugoročna obveza</i>	422.299	394.522	437.517
	489.929	429.693	478.105
Diskontna stopa za rezerviranja za primanja zaposlenih i sanaciju odlagališta	5%	7,2%	6,2%

Stanje i promjene po dugoročnim rezerviranjima:

(u tisućama kuna)	Rezerviranja za primanja zaposlenih	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za sanaciju odlagališta	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2011. godine	300.322	149.759	28.024	478.105
Nova rezerviranja	6.257	7.320	-	13.577
Ukidanje rezerviranja / isplate	(36.701)	(21.558)	(3.730)	(61.989)
Stanje 31. prosinca 2011. godine	269.878	135.521	24.294	429.693
Nova rezerviranja	43.972	31.932	10.728	86.632
Ukidanje rezerviranja / isplate	(15.871)	(10.525)	-	(26.396)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	297.979	156.928	35.022	489.929

30. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Obveza rezerviranja za primanja zaposlenika proizlazi iz kolektivnog ugovora, a rezerviranja su utvrđena sukladno MRS-u 19 "Primanja zaposlenih". Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 5% (2011. godine: 7,2%).

Rezerviranja za sanaciju odlagališta odnose se na troškove održavanja i nadzora nad odlagalištem Jakuševac nakon njegovog zatvaranja za narednih 30 godina u svrhu zaštite okoliša sukladno MRS-u 37, "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina". Predmetna rezerviranja su diskontirana.

Rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima koji se vode protiv Matice i ovisnih društava obavljaju se po saznanju o pokretanju spora i procjeni ishoda spora. Uprava vjeruje da je obavljeno rezerviranje troškova dostatno za moguće obveze koje bi mogle uslijediti.

31. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
<i>Dugoročni krediti</i>			
Krediti i zajmovi	1.715.090	1.932.237	2.140.712
Financijski najam	1.128.147	1.239.368	1.316.348
	2.843.237	3.171.605	3.457.060
<i>Kratkoročni krediti</i>			
Krediti i zajmovi	1.310.648	1.065.623	808.609
Financijski najam	112.340	107.980	102.049
Ostalo	87.951	96.713	84.643
	1.510.939	1.270.316	995.301
Ukupno krediti	4.354.176	4.441.921	4.452.361

Dugoročni i kratkoročni krediti banaka osigurani su mjenicama, zadužnicama i ugovorima o cesijama u iznosu od 1.923.173 tisuće kuna, zalogom na računima u iznosu od 206.496 tisuća kuna, depozitom kod banke u iznosu od 56.000 tisuća kuna, zalogom nad nekretninama u iznosu od 85.530 tisuće kuna, zalogom nad pokretninama u iznosu od 53.375 tisuće kuna te jamstvom grada Zagreba u iznosu od 611.168 tisuće kuna.

Uvjeti po nekim kreditima banaka uključuju restriktivne finansijske i poslovne uvjete, prema kojima Društvo treba zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: pokazatelja poslovanja, pokrića duga, internih izvora gotovine, neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala) te neto obveza po kreditima. Na dan 31. prosinca 2012. godine Društvo je zadovoljilo sve ugovorene finansijske pokazatelje.

31. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

Kretanje dugoročnih kredita

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	2.257.116	2.413.914	2.654.359
Povećanje za nove kredite	69.124	46.928	28.213
Smanjenje za otplate kredita	(328.336)	(228.412)	(282.458)
Učinak tečajnih razlika	2.181	24.686	13.800
Stanje na 31. prosinca	2.000.085	2.257.116	2.413.914
 Tkuće dospjeće	 (284.995)	 (324.879)	 (273.202)
 Dugoročni dio kredita	 1.715.090	 1.932.237	 2.140.712

Dinamika otplate dugoročnih kredita

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(utisućamakuna)	prepravljeno (utisućamakuna)	prepravljeno (utisućamakuna)
U roku od jedne godine	284.995	324.879	273.202
U drugoj do petoj godini	1.076.319	1.091.028	1.051.939
Nakon pete godine	638.771	841.209	1.088.773
 	 2.000.085	 2.257.116	 2.413.914

Analiza po valutama

	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
	(u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)	prepravljeno (u tisućama kuna)
Hrvatska kuna	906.200	1.000.643	1.095.086
Euro	1.093.885	1.256.473	1.318.828
 	 2.000.085	 2.257.116	 2.413.914

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

31. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

Finansijski najam

	Minimalna plaćanja najma			Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma		
	31.12.2012	31.12.2011.	01.01.2011.	31.12.2012.	31.12.2011.	01.01.2011.
U roku od jedne godine	159.951	166.222	155.611	112.340	107.980	102.049
U drugoj do uključivo petoj godini	601.720	657.506	636.056	442.273	465.832	474.628
Nakon peta godine	1.038.044	1.160.878	1.295.160	685.874	773.536	841.720
	1.799.715	1.984.606	2.086.827	1.240.487	1.347.348	1.418.397
Manje budući finansijski troškovi	(559.228)	(637.258)	(668.430)			
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja	1.240.487	1.347.348	1.418.397			

Iskazano u finansijskim izvještajima unutar:

Kratkoročnih obveza (bilješka kratkoročni krediti)	112.340	107.980	102.049
Dugoročnih obveza (bilješka dugoročni krediti)	1.128.147	1.239.368	1.316.348
	1.240.487	1.347.348	1.418.397

Obveze po finansijskom najmu odnose se na opremu (transportna sredstva) i zgradu koje su uzete u najam na rok od 5 - 28 godina. Po isteku ugovora o najmu, Grupa može otkupiti imovinu po ugovorenim vrijednostima. Obveze Grupe temeljem finansijskog najma su osigurane vlasništvom najmodavatelja nad imovinom koja je predmetom najma. Prosječna kamatna stopa po kojoj su izračunata plaćanja finansijskih najmova iznosi: 4,2% (2011. godine: 4,2%).

31. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

Finansijski najam (nastavak)

Sadašnja vrijednost imovine pod finansijskim najmom je iskazana kako slijedi:

	Gradjevinski objekti (u tisućama kuna)	Alati i transportna sredstva (u tisućama kuna)	Ukupno (u tisućama kuna)
Nabavna vrijednost	818.881	853.074	1.671.955
Ispravak vrijednosti	(30.708)	(157.759)	(188.467)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2011. godine	788.173	695.315	1.483.488
Nabavna vrijednost	818.881	853.074	1.671.955
Ispravak vrijednosti	(40.944)	(194.441)	(235.385)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2012. godine	777.937	658.633	1.436.570

Kratkoročni krediti i zajmovi

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Kratkoročni krediti i zajmovi	1.310.648	1.065.623	808.609
Kratkoročni krediti i zajmovi	1.025.653	740.744	535.407
Tkuće dospijeće dugoročnih kredita	284.995	324.879	273.202
Tkuće dospijeće finansijskog najma	112.340	107.980	102.049
Ostalo (kamate na kredite i obveznice)	87.951	96.713	84.643
	1.510.939	1.270.316	995.301

31. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

Finansijski najam (nastavak)

Kretanje kratkoročnih kredita i zajmova

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	1.065.623	808.609	637.778
Povećanje za nove kredite i zajmove	1.931.989	1.013.168	615.274
Smanjenje za otplaćeno tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(324.879)	(273.202)	(277.353)
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	284.995	324.879	273.202
Smanjenje za otplate kredita i zajmova	(1.648.129)	(815.536)	(445.611)
Učinak tečajnih razlika	1.049	7.705	5.319
Stanje na 31. prosinca	1.310.648	1.065.623	808.609

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Hrvatska kuna	508.778	240.000	240.000
Euro	516.875	500.744	295.407
	1.025.653	740.744	535.407

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

32. OBVEZE ZA IZDANE OBVEZNICE

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. (u tisućama kuna)	01.01.2011. (u tisućama kuna)
Izdane obveznice	2.263.687	2.259.126	2.215.552
	2.263.687	2.259.126	2.215.552

U srpnju 2007. godine Matica je izdala 300.000.000 EUR obveznica, uz kuponsku kamatnu stopu od 5,5% godišnje s jednokratnim dospijećem u srpnju 2017. godine. Knjigovodstvena vrijednost obveznica odražava fer vrijednost.

Uz izdavanje obveznica 10. srpnja 2007. godine ugovoren je i kamatni swap na bazu od 300 milijuna EUR-a, koji je uz nekoliko restrukturiranja u među razdoblju smanjio kamatnu stopu na obveznice i to u 2008. godini za 2,5% fiksno na cijeli iznos glavnice, u 2009. godini za 2% fiksno na cijeli iznos glavnice i u 2010. godini za 2% na cijeli iznos glavnice.

33. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. (u tisućama kuna)	01.01.2011. (u tisućama kuna)
Obveze prema povezanim stranama	224.127	196.795	199.795
Obveze prema dobavljačima	11.993	2.047	2.694
Ostale dugoročne obveze	21.008	28.717	22.130
	257.128	227.559	224.619

33. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE (NASTAVAK)

Obveze prema povezanim stranama iskazane u izvještaju o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine u iznosu od 224.127 tisuća kuna (2011. godine: 196.795 tisuća kuna) u cijelosti se odnose na obvezu prema vlasniku Gradu Zagrebu. Obveza prema Gradu Zagrebu predstavlja obvezu prema vlasniku za kupljene nekretnine.

Obveze prema dobavljačima iskazane u izvještaju o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine u iznosu od 11.993 tisuća kuna (2011. godine: 2.047 tisuća kuna) u cijelosti se odnose na obveze za primljene predujmove.

Ostale dugoročne obveze iskazane u izvještaju o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine u iznosu od 21.008 tisuća kuna (2011. godine: 28.717 tisuća kuna) u cijelosti se odnose na obvezu prema državi za prodane stanove zaposlenicima u skladu s državnim programom. Prema tada važećim zakonskim propisima, 65% prihoda ostvareno prodajom stanova zaposlenicima, plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema Zakonu, Grupa nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate od zaposlenika.

34. ODGOĐENO PRIZNAVANJE PRIHODA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Odgođeni prihodi budućeg razdoblja	5.293.442	5.487.487	5.794.042
	5.293.442	5.487.487	5.794.042

Odgođeni prihodi budućeg razdoblja odnose se na imovinu primljenu ili financiranu od jedinica lokalne uprave, vlasnika i drugih pravnih osoba, bez naknade, koji se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju kao odgođeni prihodi. Smanjenje odgođenog priznavanja prihoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti se priznaje proporcionalno tijekom korisnog vijeka uporabe predmetne imovine, kao prihod u visini obračunate amortizacije imovine financirane iz proračuna, sukladno MRS 20 Državne potpore i pomoći, dok se kod otplate dugoročnih kredita iz kojih je financirana imovina Grupe, prihod priznaje u visini otplate od strane Grada Zagreba koji je preuzeo obvezu otplate predmetnih kredita.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

35. OBVEZE PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Obveze za zajmove povezanih društava	2.500	4.000	5.500
Obveze prema Gradu Zagrebu	138.841	56.300	54.257
	141.341	60.300	59.757

36. OBVEZE ZA PREDUJMOVE, DEPOZITE I JAMSTVA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Obveze za primljene predujmove od nepovezanih društava	28.084	22.095	19.755
Obveze za primljene predujmove od Grada Zagreba	579	4.039	4.597
	28.663	26.134	24.352

37. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Dobavljači u zemlji	1.045.063	1.080.361	1.079.474
Dobavljači u inozemstvu	14.235	939	1.197
Dobavljači za nefakturiranu robu	1.006	859	1.652
	1.060.304	1.082.159	1.082.323

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

38. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Obveze za neto plaće	83.898	95.475	87.290
Obveze prema zaposlenima za naknade	9.232	1.602	6.566
	93.130	97.077	93.856

39. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Obveze za poreze i doprinose na plaće i naknade	57.773	73.759	60.975
Obveza za porez na dodanu vrijednost	34.013	33.217	34.901
Obveze za porez na dobit	1.507	3.727	1.182
Obveza za članarine i naknade	33.118	26.073	5.486
Ostale obveze za poreze	478	261	2.915
	126.889	137.037	105.459

40. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Obveze prema drugima po zaračunatim uslugama (VIO)	260.192	371.723	253.768
Obračunati troškovi koji nisu fakturirani a terete tekuće razdoblje	131.365	88.951	232.777
Ostale obveze za naknade po rješenjima	48.418	73.790	33.171
Odgodeno priznavanje prihoda od prodaje	45.082	51.325	44.050
Tekuće dospijeće dugoročnih rezerviranja za primanja (bilješka 30)	67.630	35.171	40.588
Odgodeni PDV u predujmu	4	7	27
	552.691	620.967	604.381

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

41. IZVANBILANČNI ZAPISI

	31.12.2012. (u tisućama kuna)	31.12.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)	01.01.2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Izvanbilančni zapisi	<u>880.379</u>	<u>1.007.819</u>	<u>1.235.872</u>
	<u>880.379</u>	<u>1.007.819</u>	<u>1.235.872</u>

Izvanbilančni zapisi na 31.12.2012. godine odnose se na dane garancije i zadužnice u iznosu od 102 milijuna kuna (2011. godine: 79,9 milijuna kuna), primljene garancije i zadužnice u iznosu od 88,9 milijuna kuna (2011. godine: 77,8 milijuna kuna, primljenu opremu u operativnom najmu u iznosu 679,5 milijuna kuna (2011. godine: 833,5 milijuna kuna) i ostalu robu primljenu ili danu u komisiju i konsignaciju.

42. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA

Stranka je povezana sa subjektom kada direktno ili indirektno kroz jednog ili više posrednika kontrolira, je kontrolirana od ili je pod zajedničkom kontrolom subjekta (što uključuje maticu, ovisne subjekte i podružnice), ima udio u subjektu koji mu daje značajan utjecaj nad tim subjektom, ili ima zajedničku kontrolu nad subjektom. Jedino Grad Zagreb kao 100%-tni vlasnik Matice ima značajnu kontrolu nad poslovanjem društava.

Kupoprodajne transakcije

Slijedi opis transakcija tijekom godina između subjekata u sklopu grupe s povezanim stranama koje nisu članice grupe:

	Prihodi od prodaje		Troškovi kupljene robe i usluga	
	2012.	2011. prepravljeno	2012.	2011. prepravljeno
	HRK	HRK	HRK	HRK
Grad Zagreb	<u>1.436.337</u>	<u>845.072</u>	<u>27.262</u>	<u>26.687</u>
	<u>1.436.337</u>	<u>845.072</u>	<u>27.262</u>	<u>26.687</u>

42. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Otvorena stanja iz kupoprodajnih transakcija na kraju izvještajnog razdoblja:

	Potraživanja od povezanih strana			Obveze prema povezanim stranama		
	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	413.615	505.374	596.793	138.841	56.300	54.257
	413.615	505.374	596.793	138.841	56.300	54.257

Prihodi od prodaje povezanim stranama ostvareni su po standardnim tržišnim cijenama koje su usporedive s cijenama prema nepovezanim stranama.

Otvoreni iznosi nisu osigurani instrumentima plaćanja (zadužnice, mjenice, bankovne garancije) i biti će plaćeni u novcu.

Ostale transakcije s povezanim stranama

	Potraživanja po ostalim transakcijama s povezanim stranama			Obveze po ostalim transakcijama s povezanim stranama		
	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	01.01.2011. prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	1.073.238	1.203.489	1.302.147	224.127	196.795	199.795
	1.073.238	1.203.489	1.302.147	224.127	196.795	199.795

U okviru ostalih transakcija s povezanim stranama evidentirana su dugoročna potraživanja od vlasnika za preuzeta jamstva po dugoročnim kreditima podružnice ZET po kreditima za obnovu javnog gradskog prijevoza u iznosu od 505.688 tisuća kuna (2011. godine: 609.735 tisuća kuna). U 2009. godini evidentirano je dugoročno potraživanje od vlasnika za financiranje 50% troškova najma sportskog objekta Arena Zagreb, iznos u 2012. godini je 655.337 tisuća kuna (2011. godine: 684.265 tisuća kuna) prema ugovoru između Grada Zagreba i Republike Hrvatske. Preostali iznos potraživanja iz ostalih transakcija s vlasnikom odnosi se na potraživanje prema ugovoru o financiranju izgrađenih prometnica.

42. STANJA I POSLOVNI DOGADAJI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Osim Grada Zagreba, povezane strane Grupe su uprava i članovi nadzornog odbora. U 2012. godini, članovima Uprave (Uprava holdinga, direktori podružnica i povezanih društava) i Nadzornih odbora isplaćena su ukupna primanja kako je prikazano:

	31.12.2012.	31.12.2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaća Uprave i direktora podružnica	9.280	9.489
Naknada Nadzornom i revizorskom odboru	802	1.377
	10.082	10.866

43. PRIMANJA ZAPOSLENIH

Na dan 31. prosinca 2012. godine rezerviranja za primanja zaposlenih koja uključuju jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore iznose 297.979 tisuća kuna (31. prosinca 2011. godine: 269.878 tisuća kuna).

Jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada svojim zaposlenicima. Grupa ima plan definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Planovima su za zaposlenike predviđene jubilarne nagrade koje se isplaćuju prema prosječno isplaćenoj plaći po zaposleniku u gospodarstvu grada Zagreba i to prema sljedećim godinama radnog staža u Grupi:

- 700 kuna za 5 godina radnog staža
- 1 prosječna mjesecna plaća za 10 godina radnog staža
- 1,5 prosječna mjesecna plaća za 15 godina radnog staža
- 2 prosječne mjesecne plaće za 20 godina radnog staža
- 2,5 prosječne mjesecne plaće za 25 godina radnog staža
- 3 prosječne mjesecne plaće za 30 godina radnog staža
- 3,5 prosječne mjesecne plaće za 35 godina radnog staža
- 4 prosječne mjesecne plaće za 40 godina radnog staža

Kod odlaska u redovnu starosnu mirovinu, zaposleniku po Kolektivnom ugovoru pripada pravo na otpremninu u iznosu od 3 prosječne mjesecne plaće isplaćene u gospodarstvu grada Zagreba u prethodna tri mjeseca.

43. PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

Solidarne potpore isplaćuju se prema prosječno isplaćenoj plaći u gospodarstvu grada Zagreba, uključuju potpore zaposlenicima u slijedećim slučajevima:

- smrti zaposlenika ili člana uže obitelji zaposlenika
- nastanka teške invalidnosti zaposlenika ili djece i supružnika zaposlenika
- bolovanja dužeg od 90 dana zaposlenika
- potpore djeci radnika stradalog ili poginulog u domovinskom ratu
- nabava medicinskog pomagala i pokriće participacije pri kupnji prijeko potrebnih lijekova po mišljenju nadležnog liječnika
- otklanjanje posljedica elementarne nepogode
- rođenje djeteta
- teža povreda radnika na radu

Sadašnja vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projicirane kreditne jedinice uz primjenu diskontne stope od 5% (2011. godine: 7,2%), a koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

43. PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	2012.	2011.
Diskontna stopa	5%	7,2%
Stopa fluktuacije	4,5%	3,5%
Prosječan očekivan preostali radni staž (u godinama)	20	20

Iskazan iznos u izvještaju o finansijskom položaju na osnovu obveza Grupa s naslova definiranih otpremnina i jubilarnih nagrada za odlazak u mirovinu:

	2012. (u tisućama kuna)	2011. (u tisućama kuna)
Sadašnja vrijednost obveze za jubilarne nagrade	207.051	173.191
Sadašnja vrijednost obveze za otpremnine	52.690	58.111
Sadašnja vrijednost obveze za solidarne potpore	38.238	38.576
Obveza iskazana u izvještaju o finansijskom položaju	297.979	269.878

Od toga po ročnosti:

	2012. (u tisućama kuna)	2011. (u tisućama kuna)
Kratkoročne obveze	50.567	21.619
Dugoročne obveze	247.412	248.259
	297.979	269.878

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

44.1. Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto kapitala i duga

Struktura kapitala analizira se putem analize troškova kapitala i sa njima povezanim rizicima.

Koefficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je:

	2012. (u tisućama kuna)	2011. prepravljeno (u tisućama kuna)
Dug	5.332.787	5.296.331
Primljeni krediti, zajmovi i finansijski najam (dugoročno i kratkoročno dospijeće)	4.354.176	4.441.921
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.263.687	2.259.126
-obveza po finansijskom najmu dvorane Arena (jer je navedeno iskazano i kao potraživanje od Grada Zagreba i Vlade RH)	(779.388)	(794.981)
-obveza po kreditima podružnice ZET za koje je istovremeno iskazano potraživanje od Grada Zagreba (zbog danih jamstava Grada Zagreba za plaćenje istih)	(505.688)	(609.735)
<i>Novac u blagajni i stanja na računima u bankama</i>	<i>(90.730)</i>	<i>(143.903)</i>
Neto dug	5.242.057	5.152.428
Glavnica	7.116.090	7.461.031
Omjer neto duga i glavnice	73,7%	69,1%

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.2. Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2012.	31.12.2011.
		prepravljeno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina		
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti	7.439	7.411
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčani ekvivalenti)	4.578.319	4.818.768
Financijska imovina raspoložena za prodaju	6.919	6.868
Financijske obveze		
Financijske obveze po amortiziranom trošku	8.662.480	8.751.353

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.3. Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Grupa identificira finansijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Društva u budućnosti i upravlja finansijskim rizicima.

Različite oblike finansijskih rizika s kojima se Grupa susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati i prevajljivati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni finansijski rizici se prihvataju.

Najvažniji rizici uključuju rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Grupa nije koristila derivatne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente u špekulativne svrhe.

44.4. Tržišni rizik

Cijene komunalnih usluga na prijedlog Uprave utvrđuje i odobrava Grad Zagreb dok Uprava Društva utvrđuje cijenu tržišnih usluga na temelju tržišnih cijena.

Aktivnosti Grupe su primarno izložene finansijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

44.5. Upravljanje valutnim rizikom

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U slijedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze		Imovina	
	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno
	(u tisućama kuna)		(u tisućama kuna)	
EUR	5.250.930	5.440.490	1.897.849	2.053.011
USD	-	-	157	160
Ostale valute	-	-	85	55

45. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.5. Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 79% vezanih za EUR. U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se koristi u internim izvještajima o valutnom riziku i predstavlja procjenu Grupe o realno mogućim promjenama tečaja kune u odnosu na EUR. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijeni za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi suprotan u jednakom iznosu.

Utjecaj valute EUR		Utjecaj ostalih valuta	
31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno	31.12.2012.	31.12.2011. prepravljeno
(u tisućama kuna)		(u tisućama kuna)	
(Gubitak) / dobit	(33.531)	(33.875)	1
			1

44.6. Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da je 53% ukupnih kreditnih obveza po leasingu i izdanim obveznicama vezano uz varijabilne kamatne stope, Grupa je izložena riziku rasta kamatnih stopa. U nastavku je prikazana struktura obveza prema vrsti kamatnih stopa na 31. prosinca 2012. godine i 31. prosinca 2011. godine:

	2012.	2011. prepravljeno
EURIBOR	27,65%	22,90%
LIBOR	6,80%	11,05%
ZIBOR	0,23%	0,32%
Prinos na TZ MFIN	18,18%	22,35%
Fiksna kamatna stopa	47,13%	43,38%
	100,00%	100,00%

Od ukupnih kreditnih obveza Grupe 47% je ugovoren sa fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza sa fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane obveznice uz kuponsku stopu od 5,50% godišnje fiksno, a ostatak na obvezu po finansijskom najmu Arene Zagreb.

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.6. Upravljanje rizikom kamatnih stopa (nastavak)

Uz EURIBOR i EUR LIBOR vezano je 34,45% kreditnih obveza, dok je 18,18% kreditnih obveza vezano uz prinos na Trezorske zapise MFIN HR. U skladu sa tim 53% kreditnih obveza vezano je uz varijabilnu kamatnu stopu što je prepoznato kao znatna neizvjesnost budućih novčanih tokova po kamatama.

44.6.1. Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti prikazana u nastavku je određena na temelju izloženosti kamatnim stopama na kraju izvještajnog razdoblja po neizvedenim instrumentima. Analiza osjetljivosti po obvezama s promjenjivom kamatom je pripremljena pod pretpostavkom da je otvoreni iznos obveze na kraju izvještajnog razdoblja bio nepodmiren cijele godine. U internim izvještajima o kamatnom riziku koji se podnose ključnim rukovoditeljima se koristi povećanje ili smanjenje za 50 baznih bodova i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih bodova više ili niže i sve druge varijable nepromijenjene:

- gubitak Grupe za godinu zaključno s 31. prosinca 2012. bio bi niži/viši za 17.251 tisuća kuna (2011.: niži/viši za 17.293 tisuće kuna), što se uglavnom može povezati s izloženošću Grupe zajmovima i kreditima s promjenjivom kamatnom stopom.

U cilju upravljanja kamatnim rizikom Grupa aktivno prati kretanje kamatnih stopa. S obzirom na volatilnost EURIBOR-a i prinsa na Trezorske zapise MFIN Grupe kamatni rizik smatra prihvatljivim te nisu ugovarani derivativni instrumenti za zaštitu od kamatnog rizika. Kao izvor kamatnog rizika Grupa prepoznaće i neusklađenost aktivnih i pasivnih transakcija koje nose kamatu te se nastoji kod ugovaranja aktivnih kamatnih stopa ostvarivati ravnoteža u odnosu na pasivne kamatne stope.

44.7. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni finansijski gubitak Grupe. Grupa u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih finansijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema finansijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih finansijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Grupe o dosadašnjem poslovanju. Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te velikim brojem kupaca građana. Potraživanja ok kupaca usklađena su za vrijednost sumnjičivih i spornih potraživanja.

44.8. Upravljanje rizikom likvidnosti

Radi krize likvidnosti u kojoj se hrvatsko gospodarstvo nalazi, rizik likvidnosti se vrlo negativno odražava na poslovanje Grupe. Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, analiza kreditne sposobnosti kupaca, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i sl.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.8. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

44.8.1. Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablicama u nastavku analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeća neizvedenih finansijskih obveza Grupe.

Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odjeva po finansijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Grupe može zahtediti plaćanje. U tablicu su uključeni novčani odjevi i po glavnici i po kartačama.

	stopa %	Do 1 godine tis. HRK	Od 1 do 2 godine tis. HRK	Od 2 do 3 godine tis. HRK	Od 3 do 4 godine tis. HRK	Od 4 do 5 godina tis. HRK	Nakon 5 godina tis. HRK	Ukupno tis. HRK
31. prosinca 2012.								
Beskarantne								
Obaveze prema povezanim društvima i dohavljacima		1.437.785	-	-	-	-	-	1.437.785
Obaveze za predujmove, depozite, jamstva		28.653	-	-	-	-	-	28.653
Obaveze prema zaposlenima		93.130	-	-	-	-	-	93.130
Ostale kratkoročne obaveze		485.059	-	-	-	-	-	485.059
Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom								
Obaveze temeljem finansijskog najma		105.622	105.625	105.627	67.531	5.802	495.831	
Krediti i zajmovi		1.332.204	354.890	341.827	329.638	277.285	740.984	3.371.838
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Krediti i zajmovi	4,70%	54.328	54.328	54.328	54.328	54.328	1.032.241	1.303.881
Izdane obveznice	7,00%	5.838	5.492	5.147	-	-	-	16.477
	5,50%	124.503	124.503	124.503	124.503	124.503	2.328.497	-
UKUPNO		3.542.609	520.334	506.927	489.593	394.144	1.779.037	7.232.644

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.8. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

44.8.1. Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

	% stopa	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 3 godine	Od 3 do 4 godine	Od 4 do 5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno
<i>31. prosinca 2011. Prepravljeno</i>								
Beskaratne								
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima		1.341.302	-	-	-	-	-	1.341.302
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		26.134	-	-	-	-	-	26.134
Obveze prema zaposlenima		97.077	-	-	-	-	-	97.077
Ostale kratkoročne obveze		585.793	-	-	-	-	-	585.793
Instrumenti s promjenljivom kamatnom stopom								
Obveze temeljem finansijskog najma	3,36%	112.003	110.205	110.142	110.142	110.142	76.497	629.131
Krediti i zajmovi	5,08%	1.246.069	370.167	356.379	340.675	326.091	992.798	3.632.178
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Krediti i zajmovi	4,70%	54.219	54.219	54.219	54.219	54.219	1.084.380	1.365.476
Izdane obveznice	7,00%	7.972	5.813	5.470	5.127	380	24.761	24.761
	5,50%	124.252	124.252	124.252	124.252	124.252	2.321.252	2.942.512
	3.470.569	540.404	526.210	510.163	490.832	2.153.675	7.691.852	

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.8. Upravljanje rizikom likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

44.8.1. Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

U tablici u nastavku analizirano je očekivano doprjeće neizvedene finansijske imovine Grupe. Tablice se sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih doprjeća finansijske imovine, uključujući kamatu koja će biti zarađena na toj imovini.

	Stopa %	Do 1 godine tis. HRK	Od 1 do 2 godine tis. HRK	Od 2 do 3 godine tis. HRK	Od 3 do 4 godine tis. HRK	Od 4 do 5 godina tis. HRK	Nakon 5 godina tis. HRK	Ukupno tis. HRK
Beskamatne								
Novac i novčari ekvivalenti	90,730	-	-	-	-	-	-	90,730
Finansijske obvezne po fer vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	7.439
Potraživanje od povezanih društva i kupaca	1.330.103	242.312	242.312	242.312	242.312	1.211.562	3.510.914	
Potraživanje po ulaganju u državne obveznice	-	-	-	-	-	13.786	13.786	
Potraživanja od zaposlenih	3.206	-	-	-	-	-	-	3.206
Ostala potraživanja	1.594	-	-	-	-	-	-	1.594
Dani predujmivoi	39.087	-	-	-	-	-	-	39.087
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta	1.319	-	-	-	-	-	-	1.319
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedoprjeđela naplata prihoda	92.270	-	-	-	-	-	-	92.270
Instrumenti s promjenljivom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospelja	6,80%	2.128	2.128	2.128	2.128	2.128	64.117	74.757
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospelja	3,39%	8.383	1.953	1.953	1.953	1.953	88.916	105.111
Dani zajmovi	6,14%	8.462	3.672	3.009	2.028	2.756	4.375	25.300
Potraživanje po osnovni krediti za stanove	1,38%	2.139	2.118	2.123	2.068	2.028	6.034	16.508
	6,00%	3.567	-	-	-	-	-	3.567
1.492.258	252.383	251.525	251.287	251.177	1.388.790	251.419		

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.8. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

44.8.1. Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

	stopa % 31. prosinca 2011. Prepravljeno	Do 1 godine tis. HRK	Od 1 do 2 godine tis. HRK	Od 2 do 3 godine tis. HRK	Od 3 do 4 godine tis. HRK	Od 4 do 5 godina tis. HRK	Nakon 5 godina tis. HRK	Ukupno
Boskamatno								
Novac i novčani ekvivalenti	143.903	-	-	-	-	-	-	143.903
Financijske obveze po fer vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	7.411
Potraživanje od povezanih društva i kupaca	1.262.586	242.312	242.312	242.312	242.312	242.312	242.312	3.706.356
Potraživanje po ulaganju u državne obveznice	-	-	-	-	-	-	-	13.390
Potraživanja od zaposlenih	2.304	-	-	-	-	-	-	2.304
Ostala potraživanja	8.039	-	-	-	-	-	-	8.039
Dani predujmovi	5.669	-	-	-	-	-	-	5.669
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta	968	-	-	-	-	-	-	968
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	72.084	-	-	-	-	-	-	72.084
Instrumenti s promjenljivom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospelja	7.786	5.243	4.800	4.802	4.604	167.559	194.394	
Potraživanje po zajmovima i po osnovi prodaje na kredit	22.976	6.611	3.216	3.133	2.967	17.832	56.735	
Dani zajmovi	14.395	4.804	1.494	1.493	1.404	10.001	33.591	
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	6.20%	1.898	1.807	1.722	1.640	1.563	7.831	16.461
Dani zajmovi povezanim društima i obračunate kamate na dane zajmove	6.00%	6.683	-	-	-	-	-	6.683
	1.405.388	260.777	253.344	253.180	252.850	1.691.133	4.116.674	

44. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

44.9. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

44.9.1. Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o finansijskom položaju

U sljedećoj tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- Pokazatelji 1. reda – izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze
- Pokazatelji 2. reda – izvedeni iz drugih podataka o imovini ili obvezama koje nisu kotirane cijene iz pokazatelja 1. reda, bilo izravno kao cijene ili neizravno, izvedeni iz njihovih cijena
- Pokazatelji 3. reda – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koje se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno	31.12.2012.
-------------------	--------	--------	--------	--------	-------------

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak

Sudjelujući interesi – ulaganja u dionice	7.439	-	-	7.439	31.12.2012.
	7.439	-	-	7.439	

(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno	31.12.2011.
-------------------	--------	--------	--------	--------	-------------

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak

Sudjelujući interesi – ulaganja u dionice	7.411	-	-	7.411	31.12.2011.
	7.411	-	-	7.411	

45. UGOVORNE OBVEZE

Grupa ima sklopljene ugovore čije je izvršenje počelo, ali nije dovršeno. Troškovi koji trebaju nastati po ovim ugovorima procijenjeni su na iznos od 147.146 tisuća kuna, dok procijenjena vrijednost investicija iznosi 194.493 tisuća kuna.

46. POTENCIJALNE OBVEZE

Zaštita okoliša

U okviru Grupe, djeluje i podružnica ZGOS čija je osnovna djelatnost odlaganje komunalnog i drugog otpada, kao i sanacija odlagališta Jakuševac te pomoći Gradu u uspostavi dugoročne strategije razvija sustava gospodarenja komunalnim otpadom u Gradu Zagrebu. Učinak tih djelatnosti na okoliš prate mjesne uprave i državni organi koji se bave zaštitom okoliša. Grupa (podružnica ZGOS) je na ime budućih troškova održavanja i nadzora nad odlagalištem okoliša sukladno MRS 37 "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina" rezerviralo sredstva u iznosu od 35.022 tisuća kuna (2011. godine: 24.294 tisuće kuna).

Porezi

Grupa podliježe plaćanju poreza na oporezivi dobitak u Hrvatskoj, odnosno u drugim zemljama u kojima posluju. U tijeku je nadzor obveza poreza na dodanu vrijednost i poreza na dobit Grupe za 2010. godinu od strane Ministarstva financija – Porezne uprave.

Restrukturiranje

Uprava društva je još tijekom 2010. godine donijela program mjera i aktivnosti u cilju restrukturiranja i racionalizacije poslovanja, koji će se nastaviti i u narednim razdobljima.

Koncesijska prava

Vodoopskrba i odvodnja, podružnica u sklopu Grupe, plaća koncesijsku naknadu za vodoopskrbu u iznosu 0,08 kn po prodanom četvornom metru. Ukupna koncesijska naknada u 2012. godini iznosi 4.795 tisuća kuna (2011.: 4.907 tisuća kuna).

47. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

Počevši sa 1. siječnjem 2013. godine koncesijska naknada za vodoopskrbu iznosi 0,135 kn po prodanom četvornom metru.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje Grupe (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine

---

48. MIROVINSKO OSIGURANJE

Grupa nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili Upravu, bilo u Hrvatskoj ili u inozemstvu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za djelatnike Grupe koji su zaposleni u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim djelatnicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Trenutno Grupa nema preostalih obveza za neisplaćene mirovine, bilo za sadašnje ili bivše zaposlenike.

49. ZAKONSKO I REGULATORNO OKRUŽJE

Poslovanje Grupe, kao i ostvarivanje prihoda je predmet nekoliko zakona od kojih su najznačajniji

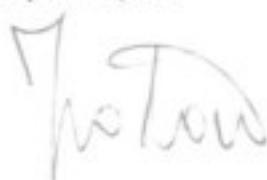
- Zakon o komunalnom gospodarstvu
- Zakon o lokalnoj samoupravi
- Zakon o otpadu
- Zakon o ustanovama
- Zakon o vodama
- Zakon o grobljima
- Zakon o održavanju zgrada
- Zakon o slobodnim zonama

50. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje 28. lipnja 2013. godine.

Ivo Čović, dipl.ing.

Predsjednik Uprave

ZAGREBAČKI HOLDING

1 d.o.o.

ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41